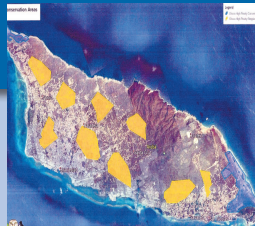

3 Aruba

‘Vogelcorridors opnemen in het nieuwe ROP’

9 Wereld

Senatoren willen onderzoek naar Bin Salman

10 Economie

Carlos Ghosn nog niet weg bij Renault

12 Sport

Frankrijk verslaat Uruguay

CAft uiterst kritisch over suppletoire begroting 2018 ‘Aruba heeft weg naar houdbare overheidsfinanciën in 2018 nog niet ingezet’

ORANJESTAD — In de suppletoire begroting van 2018 houdt de Arubaanse regering zich niet aan gemaakte afspraken met het College Aruba financieel toezicht (CAft). Dit zegt het CAft in zijn tijdelijke advies over suppletoire begroting aan Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP). Het CAft merkt op dat de personeelslasten in de suppletoire begroting juist zijn toegevoegd en dat incidentele meevallers niet zijn gebruikt voor het verminderen van de staatsschuld. Hierdoor draagt de suppletoire begroting niet bij aan het behalen van houdbare overheidsfinanciën, stelt CAft-voorzitter Raymond Gradus in de brief. Bovendien blijkt volgens het CAft niet dat er structurele maatregelen zijn genomen om kosten te verlagen.

De brief dateert van 8 november en het was de bedoeling dat deze pas volgende week zou worden gepubliceerd, zo verklaarde Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) afgelopen maandag tijdens een persconferentie. Tijdens die persconferentie reageerde de minister ook direct op de kritiekpunten van het CAft. Gisteren lekte de zeven pagina's tellende brief echter uit. Afgelopen maandag maakte minister Ruiz-Maduro bekend dat in de suppletoire begroting voor 2018 1.341 miljard florin staat genoteerd als inkomsten en 1.436 miljard florin begroot is als uitgaven. Het begrotingstekort is 147 miljoen florin en de staatsschuld staat op 487 miljoen florin. 485 miljoen florin gaat naar personeelskosten. Er wordt voor een totaal van zes miljoen in de personeelskosten gesneden. In de suppletoire begroting zijn een meevaller van 8,8 miljoen

florin vanuit de CBA en een schenking van één miljoen florin vanuit Nederland (afkomstig van het voormalige FDA-fonds en bedoeld voor de invoering van een kinderbeschermingssysteem van UNICEF) opgenomen en geplaatst in het nieuwe zogeheten Interim Begrotingsfonds Social Crisisplan. Daarin wordt een totaal van 17 miljoen florin begroot.

Personeelskosten

Het CAft stelt in zijn brief dat in plaats van een structurele verlaging van de personeelskosten, zoals die ook door het CAft met de regering van Aruba is afgesproken en die noodzakelijk is om te komen tot houdbare overheidsfinanciën, de personeelskosten in de suppletoire begroting juist toenemen. Zo stijgen de personeelslasten (personeelskosten en werkgeversbijdragen samen) met 6,6 miljoen florin in 2018 in plaats van de eerder in

het Beleidsplan Verlaging Personeelslasten (BVP) aangekondigde daling van 12,2 miljoen. “Hoewel nadrukkelijk met het CAft is afgesproken dat de personeelslasten in 2018 een dalende trend zullen laten zien, blijkt uit de suppletoire begroting dat de personeelslasten fors hoger zullen uitkomen dan de initiële begroting, alsmede de realisatie van 2017”, aldus Gradus. “In het BVP was aangekondigd dat er minimaal 20 procent zou worden bezuinigd op de personeelslasten van 4,7 miljoen florin die begroot zijn voor het SCP. Niet alleen wordt deze besparing nu niet ingevuld, ook stijgen de personeelslasten bij diverse ministeries. Deze stijging is onwenselijk gezien de hoogte van de personeelslasten. Vanwege hogere overwerkvergoedingen stijgen de personeelslasten van met name het ministerie van Justitie, Veiligheid en Integratie. Dit druist in tegen de eerder gemaakte afspraken over de reductie van de personeelslasten. Het CAft vraagt nadrukkelijk om de suppletoire begroting aan te laten sluiten bij het BVP en de maatregel ter beperking van indienstneming uit te voeren zoals eerder is afgesproken.” Het CAft stelt dan ook voor om de personeelslasten met 14,2 miljoen florin te korten in de suppletoire begroting.

Vervolg op pagina 3

Kerstverlichting in San Nicolas

SAN NICOLAS — Dienst Openbare Werken (DOW) ging vanochtend aan de slag in de straten van San Nicolas om ervoor te zorgen dat de kerstverlichting ook in de winkelstraten ontstoken kan worden. De kerstverlichting ging begin deze maand al aan in de winkelstraten van Oranjestad en vandaag was de promenade in San Nicolas aan de beurt. Zo komen bezoekers alvast in de kerstfeer, begin december wordt er ook een ‘Christmas Fair’ georganiseerd in de straten van San Nicolas waarbij lokale ambacht centraal zal staan en kunnen mensen naast flaneren ook hun kerstinkopen doen.

‘Tienduizenden kinderen Jemen doodgehongerd’

SANAA — Vele tienduizenden jonge kinderen zijn de afgelopen jaren in Jemen overleden aan de gevolgen van ernstige ondervoeding. Dat concludeert kinderrechtorganisatie Save the Children, die zelf grote moeite moet doen om hulpgoederen op juiste plek te krijgen in het door conflict verscheurde land.

Jemen is al jaren in de greep van een bloedige burgeroorlog. Een internationale coalitie onder leiding van Saudi-Arabië en lokale bondgenoten vechten tegen Houthi-opstandelingen. Die hebben het noordwesten van het land grotendeels onder de voet gelopen en zijn onder meer de baas in hoofdstad Sanaa. De Saudiërs denken dat de Houthi's steun krijgen van aartsrivaal Iran.

Het conflict heeft het toch al straatarme land verder in crisis gestort. Volgens de Verenigde Naties dreigt een hongersnood voor 14 miljoen mensen. “Uit een evaluatie van de sterftecij-

fers voor onbehandelde gevallen van ernstige acute ondervoeding bij kinderen jonger dan vijf jaar, bleek dat tussen april 2015 en oktober 2018 bijna 85.000 kinderen zijn overleden”, meldt Save the Children. “Kinderen die sterven van de honger lijden enorm”, zegt directeur Jemen Tamer Kirolos van Save the Children in een verklaring.

“Hun vitale orgaanfuncties worden steeds langzamer en stoppen er uiteindelijk mee. Hun immuunsysteem is zo verzwakt dat ze erg vatbaar zijn voor infecties.” De strijd woedt in onder meer in de belangrijke havenstad Hodeida, waar de coalitie probeert de Houthi's te verdrijven. “Door de voortdurende gevechten, blokkades en bureaucratie komen hulpgoederen van Save the Children voor het noorden van Jemen noodgedwongen via de zuidelijke havenstad Aden het land binnen”, zegt de hulporganisatie. “Daardoor duurt het tot drie weken langer om hulp op de juiste plek te krijgen.”

Japan en Zuid-Korea botsen over troostmeisjes

SEOUL — Zuid-Korea en Japan liggen weer in de clinch over zogeheten troostmeisjes, vrouwen die werden gedwongen te werken in Japanse militaire bordelen. Seoul heeft besloten een stichting te sluiten die geld uit Japan kreeg om slachtoffers en hun gezinnen te ondersteunen, bericht het Zuid-Koreaanse persbureau Yonhap.

Het besluit betekent feitelijk dat een historisch akkoord uit 2015 over de gevoelige kwestie op losse schroeven staat. Die deal was juist bedoeld om de zaak definitief af te handelen. De nieuwe Zuid-Koreaanse regering is echter ontevreden over de afspraken die toen zijn gemaakt.

Japan is niet te spreken over de sluiting van de stichting. Premier Shinzo Abe zegt dat de deal uit 2015 ‘definitief en onomkeerbaar’ is. Hij beklemtoont volgens de Japanse omroep NHK dat zijn land zich aan de afspraken heeft gehouden. Het Koreaanse schiereiland was tussen 1910 en 1945 in Japanse handen.

Opruimen blokkades stopt Frans protest niet

PARIS — De Franse politie heeft gisteren veel blokkades van betogers verwijderd, maar het protest tegen de verhogingen van brandstofprijzen gaat door. Franse media melden dat er op de vierde dag van protesten naar schatting 27.000 betogers op de been zijn geweest.

Minister van Binnenlandse Zaken Christophe Castaner heeft gezegd dat de protesten uit de hand lopen en daarom desnoods met geweld moeten worden gestopt. Sinds de grote manifestaties van zaterdag zijn er twee doden en meer dan 550 gewonden gevallen, onder wie zeventien zwaargewonden. Gisteren overleed een motorrijder die eerder ernstig gewond raakte toen hij in botsing kwam bij een blokkade bij Valence. Afgelopen zaterdag waren er bijna 300.000 mensen op de been, veelal in gele hesjes gestoken. Hun spontane en chaotische protesten worden gesymboliseerd door de gele hesje, de ‘gilets jaunes’. Zij blokkeerden wegen, oliedepots en bedrijven. De demonstranten vrezen dat hun koopkracht achteruit holt door het beleid van de regering van president Emanuel Macron. Die wil met accijnsverhogingen bereiken dat de Fransen minder gebruikmaken van de auto. Volgens de regering is dat nodig voor het terugdringen van vervuiling en

Op het Franse eiland La Réunion zijn de protesten tegen de prijsverhogingen uit de hand gelopen.

een beter klimaat. De ‘gilets jaunes’ willen aanstaande zaterdag weer een grote protestdag houden. Hun plan om naar het Place de la Concorde in Parijs te gaan is volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken om veiligheidsredenen niet toelaatbaar. President Macron heeft de betogers gisteren opgeroepen tot een dialoog zonder aan te geven of hij tot concessies bereid is. Tal van bedrijven en handelsorganisaties hebben geklaagd dat ze grote schade lijden door de versperringen van het verkeer. Op het Franse eiland La Réunion (500 kilometer ten oosten van Madagaskar) zijn

de protesten tegen de prijsverhogingen uit de hand gelopen. Het eiland, met circa 1 miljoen inwoners, wordt geplaagd door geweld en brandstichting. Er was gisteravond een uitgaansverbod afgekondigd en de lucht-

haven werd gesloten. Bij talrijke gewelddadigheden en plunderingen zijn meer dan vijftig personen gearresteerd. Volgens minister van Overzeese Gebiedsdelen Annick Girardin is het geweld het werk van jeugdbendes.

FRIDAY
23
NOVEMBER

BOOLCHAND'S
SAVE THE DATE

BLACK
FRIDAY
Sale

Havenstraat 25, Oranjestad | 583 0147 | info@boolchand.com | www.boolchand.com | Boolchand's Aruba

Erkenning door gouverneur en regering

Tussenstand Crossing for Hope 100.000 florin

ORANJESTAD — De vijf openwaterzwemmers Davy Bisslik, Gwendolin Kock, Stephan Thijsen, Romar Arendsz en Deaxo Croes hebben gisteren van gouverneur Alfonso Boekhoudt de Gouverneursmunt uitgereikt gekregen als erkenning voor hun speciale prestatie. Het Kabinet van de Gouverneur maakte tevens de stand bekend van het tot nu toe opgehaalde bedrag: 100.000 florin.

Het bedrag is bestemd voor het Koningin Wilhelmina Fonds Aruba (KWF), de zwemactie kreeg de naam 'Crossing for Hope'. De vijf zwemmers zwommen op zondag 11 november van Venezuela naar Aruba. Voor de gouverneur was deze prestatie reden genoeg om het vijftal de Gouverneursmunt uit te reiken.

Ontvangst door minister-raad

De vijf zwemmers zijn ook ontvangen door de minister-raad en enkele parlementariërs. Namens het kabinet waren premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en minister Glenbert Croes (MEP), Rudy Lampe (RED), Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), Dangui Oduber (MEP) en Andin Bikker (POR) aanwezig. Ze hadden trotse woorden voor de zwemmers. De premier erkende dat ze haar hart vasthield toen ze van

De vijf zwemmers aan tafel bij de regering.

De Gouverneursmunt.

de plannen voor de zwemtocht vernam. Sportminister Oduber noemt ze 'helden' en vindt het een inspirerend evenement. De vijf zwemmers hebben de minister betrokken bij hun plannen, de training en bij de route. Ook van de regering kregen

Photo: KockGo

De gouverneur van Aruba ontving de vijf zwemmers.

de vijf een erkenning, in de vorm van een beeld. Parlementsvoorzitter Ady Thijsen

(MEP) zei: "Jullie laten een stempel achter, die onbetaalbaar is."

Bogaerts krijgt erkenning regering

ORANJESTAD — De regering heeft honkballer Xander Bogaerts nogmaals bedankt voor zijn prestatie door de Amerikaanse World Series tot twee keer toe te winnen. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en minister Andin Bikker (POR) ontvingen Bogaerts en zijn familie in het Cocolishi.

Daar kreeg hij een 'erkenning van uitmuntendheid' van de premier en een bokaal van Bikker waaruit blijkt dat Bogaerts een 'ambassadeur van welwillendheid' is voor Aruba. "Je ontvangt deze erkenningen voor je toewijding, inzet en professionalisme in je internationale honkbalcarrière", kreeg de sporter te horen.

Bogaerts werd eerder deze maand, op zaterdag 10 november, ook al gefeliciteerd met zijn sportprestatie. De regering organiseerde toen in Carnival Village een avond voor hem en gaf hem toen ook diverse bokaal. De sportman richtte toen het woord op de aanwezige jonge honkballers en zei: "Doe dit omdat je het leuk vindt. Maak je dromen waar. En ouders wil ik vragen om jullie kinderen niet te dwingen om te spelen, maar ook om naar hun wedstrijden te komen kijken."

Red Sox

Het honkbalteam Boston Red Sox, waar Bogaerts bij speelt, won op 28 oktober de World Series van de LA Dodgers. Een kleine week later kwam de sporter aan op Aruba,

Xander Bogaerts

De premier overhandigt de sporter een erkenning.

waar hij op de luchthaven Reina Beatrix op eigen verzoek niet al te groots werd

ontvangen. De honkballer wilde zijn winst eerst in familiekring vieren.

JOB VACANCY

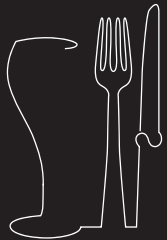
WE ARE LOOKING FOR A PASTRY BAKER

We ask for:

- Experience in similar position
- Languages: Papiamentu, Dutch, English
- Local or with valid residence/work permit

We offer:

- Good salary and secondary benefits
- Professional team

Apply by sending your CV to:
hr@arubawineanddine.com
or at our office:

Aruba Wine and Dine
Saliña Cerca 2-A, Noord
T: (297) 586 9955
F: (297) 586 9944

WWW.ARUBAWINEANDDINE.COM

SHOP AND WIN

AN OFFER SO GOOD EVEN SANTA AGREES
Use any Aruba Bank Credit Card and enter to win Awg 10,000.00 CASH!*

For more information visit: www.arubabank.com

A Superior Experience

Arubabank

*For every Awg. 1,000.- used on any Aruba Bank Credit Card from September 5th to December 31st, 2018, you enter to win Awg. 10,000.00.

Fundacion Pa Nos Muchanan (FPNM) heeft als doel om alle kinderen op Aruba in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar op een zo hoog mogelijk welzijnspeil te brengen, door opvoedingsondersteuning te bieden aan de doelgroepen ouders, kinderopvangcentra en andere opvoeders. Op deze manier draagt FPNM op een proactieve en preventieve manier bij tot de optimale ontwikkeling en begeleiding van kinderen. Bij FPNM bestaat een vacature voor

PEDAGOGISCH CONSULENT

In deze veelzijdige functie maak je deel uit van ons kleine, maar dynamisch team. Je bent veel bezig met het geven van opvoedingsvoorlichting, advies en begeleiding aan leid(st)ers werkzaam in de kinderopvang en ouders met (opvoedings) vragen of zorgen. Naast het organiseren van cursussen, workshops en trainingen, geef je ook algemene publieksvoorlichting of gerichte adviezen/ondersteuning betreffende opvoedingsvraagstukken. Daarnaast draag je je steentje bij binnen het team waar het gaat om bijdragen leveren aan het FPNM beleid, pleitbezorging bij relevante (overheids) instellingen en (particuliere) organisaties, alsook het helpen inventariseren van behoeften en knelpunten in het werkveld.

Wat wij vragen

- HBO Sociaal Pedagogische Hulpverlening of vergelijkbare opleiding, aangevuld met relevante werkervaring;
- Kennis van de Nederlandse, de Papiaments, de Engelse en de Spaanse taal in woord en geschrift;
- Kennis van standaardpakketten voor kantoorautomatisering strekt tot aanbeveling;
- Zelfstandig kunnen werken als onderdeel van een klein team en beschikken over probleemoplossend vermogen;
- Creativiteit en flexibiliteit zijn van belang evenals goede communicatieve vaardigheden, ordelijkheid en systematiek;
- Kennis in ontwikkeling van kinderen van 0 t/m 12 jaar;
- In bezit van rijbewijs en eigen auto.

EDUCACION PA UN BASE FIRME

Spreekt deze vacature je aan en herken je jezelf in het beschreven profiel, dan nodigen wij je uit om te reageren.

FPNM laat zich in dit wervingstraject ondersteunen door Advance HR Services. Sollicitatiebrieven, voorzien van CV en relevante diploma's kunnen **tot en met 30 november 2018** via email worden gestuurd naar: Advance HR Services, ter attentie van dhr. Noordzij via info@advance-hrs.com.

Voor inhoudelijke vragen over deze vacature kan telefonisch contact worden opgenomen met mw. Natasha Gilkes, directeur van FPNM, via telefoon 5834247.

Een psychologisch onderzoek kan onderdeel vormen van het selectietraject.

InterAmerican Promo Hotel Inc., y su Presidente y CEO **Klaus D. Moser, desde October 13, 2018**, no ta afiliá mas na ningun compania of instancia relaciona cu The Mill Resort & Suites.

Klaus D. Moser no ta operador mas di "Cooperatieve Vereniging van Appartementseigenaren The Mill Resort".

Tampoco su persona ta Managing Director di CVK Holding Aruba N.V. ni Elmsford NV.

Sr. Moser no ta autoriza pa ejerce ningun trabow of haci ningun compromiso na number di e companianan CVK Holding Aruba N.V., Elmsford N.V. y Cooperatieve Vereniging van Appartementseigenaren The Mill Resort.

Atentamente,
Propietario nan y Maneho The Mill Resort & Suites

Aruba Birdlife Conservation:

‘Vogelcorridors opnemen in het nieuwe ROP’

ORANJESTAD — Stichting Aruba Birdlife Conservation (ABC) heeft vanochtend een brief gestuurd aan de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR), waarin vragen, bijdragen en zienswijzen aan het Ruimtelijk Ontwikkelings Plan (ROP) uiteengezet worden, en met name speciale gebieden voor drie vogelsoorten die beter beschermd moeten worden, gedefinieerd. Opmerkelijk, want de stichting is een van de non-gouvernementele organisatie (ngo's) die eerder kritiek had op het dialoogproces.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Kopieën van de brief zijn ook gegaan naar de Staten, de Universiteit van Aruba (UA), de gouverneur, Prinses Beatrix, verschillende directies van de overheid, overige ngo's, go's en de media. Kern van de brief is een viertal kaarten dat door ABC is gemaakt waarin gebieden staan aangegeven, die naar haar visie noodzakelijk zijn om drie vogelsoorten die met uitsterven bedreigd worden beter te kunnen beschermen: de *shoco*, de *prikichi* en de tern.

Deze raken steeds meer terrein kwijt aan verkavelingen en ongereguleerde bouwontwikkeling, recreatie-activiteiten, en worden bedreigd door honden, katten en boa's en door menselijke verstoringen in het algemeen. De kaarten zijn ontwikkeld samen met David H. Johnson, leider van The Global Owl Project, Martha J. Desmond, professor aan de New Mexico State University en haar team, alsook Colleen Wisinski van San Diego Zoo Global en experts van het nationale park (FPNA) en ABC-vrijwilligers. ABC wil dat deze kaarten meegenomen worden in het ROP.

Kaarten
Op de kaart betreffende *prikichi's* valt op dat deze veel voorkomen in de bufferzone

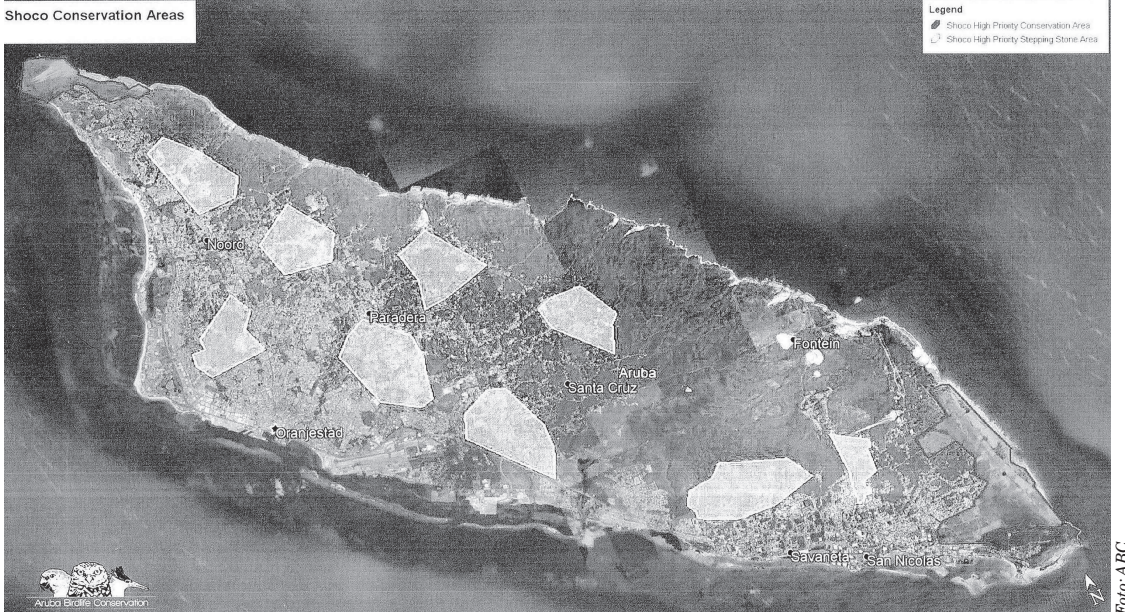
tussen Savaneta en het nationale park. Daarnaast is er een aantal corridors gedefinieerd waar de *prikichi* kan vliegen en fourageren voor voedsel. Ook bij de *shoco's* is gekozen voor een dergelijke aanpak. De *shoco's* nestelen zich voornamelijk op de landpunt. In de zes 'shoco management zones' moeten verspreide nesten beschermd worden en 'stepping stones' gecreëerd worden tussen de verschillende gebieden. De terns tot slot broeden in de kustgebieden, waarbij de grootste gebieden, de noordkust en de eilanden voor de raffinaderij, juist bedreigd worden door toerisme en ontwikkelingsactiviteiten. Ook zou het mogelijk ontstaan van kitesurf-sport bij Rodgers Beach, wat volgens ABC Aruba Tourism Authority (ATA) van plan is, desastreus zijn voor de broedplaats op de eilanden, aangezien terns de *kites* zien als roofdieren.

Ook zou ATA vogeltoerisme willen bevorderen, maar ABC plaatst hier vraagtekens bij en wijst erop hoe destructief de *off-road* tours van hebben uitgepakt voor natuur en vogels. Daarnaast beveelt de stichting aan dat de Arubaanse natuur integraal wordt meegenomen in het Aruba Certification Program van ATA, zodat tourbedrijven, gidsen en toeristen 'op de hoogte zijn van hoe men zich hoort te gedragen in de natuur'.

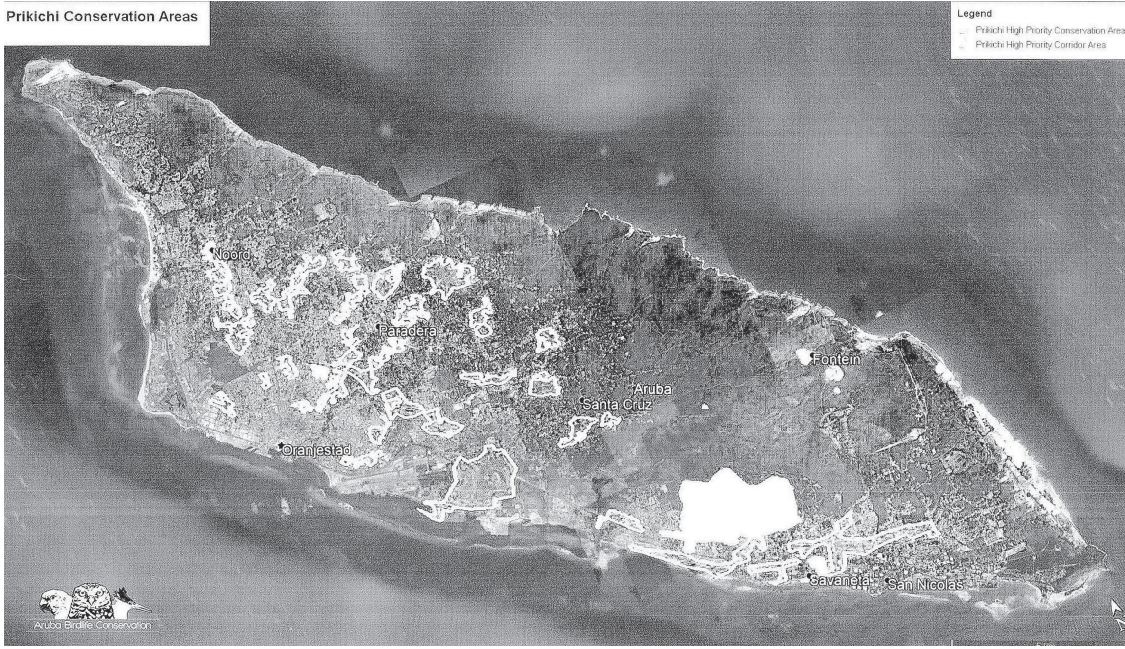
Zorgen
Daarnaast identificeert ABC een aantal zorgpunten. De noordkust, in het huidige ROP aangeduid als natuurgebied, staat onder druk, noteert ABC. Verschillende delen worden ontwikkeld, er is geen beleid om de destructie door toeristische activiteiten zoals tours te managen en er zijn nog steeds afgravingen. Deze gebieden hebben dringend behoefte aan een zonering met het ROP adviseert ABC. Vooral tours en het *off-roaden* jaagt vogels weg en beschadigt nesten. De gebieden zouden duidelijker afgebakend moeten worden, in combinatie met bewustwordingscampagnes en wettelijke handhaving voor overtreeders. Ook wil ABC weten hoe het staat met de zestien natuurgebieden die er zouden komen en wat precies de grenzen worden, zodat 'deze gecontroleerd kunnen worden'.

Marine park
ABC vraagt zich ook af waarom er slechts voor drie afgebakende gebieden is gekozen voor het nog te vestigen marine park en niet om het hele eiland heen, in combinatie met bijvoorbeeld een zoneringstelsel waar gedefinieerd wordt wat er wel en niet mag. Volgens ABC zijn ngo's FPNA, Aruba Marine Mammal Foundation, Turtugaruba en Reef Care Aruba niet echt gehoord, noch geconsulteerd bij het bepalen van de grenzen voor het marine park in het nieuwe ROP en ABC zou liever een zonering om het hele eiland zien.

Inspraak
De *Amigoe* nam vandaag contact op met minister Oduber, die wilde echter nog niet inhoudelijk reageren op de brief. "Ik stel

De gebieden voor de shoco.

het op prijs dat ABC dit gestuurd heeft, we hebben al twee brieven gestuurd aan hen, aangezien ze niet voldoende van de gelegenheid gebruik hebben gemaakt om samen met het Bureau RHO Adviseurs, dat aan het nieuwe ROP werkt, om tafel te gaan zitten", reageert hij. "We betreuren de positie die ze toen namen, maar het verheugt ons dat ze hun observaties

op papier hebben gezet. We zullen dit in overweging nemen, aangezien we ABC als een belangrijke partner beschouwen", aldus de minister.

Eerder deze maand, in het artikel 'Minister en ngo's oneens over inspraak nieuwe ROP' dat op 9 november in deze krant verscheen, hadden verschillende ngo's kritiek op het inspraakpro-

ces. Toen stelde ABC-voorzitter Greg Peterson dat er geen inspraak was geweest en meende dat 'alle ngo's opzettelijk zijn buitengehouden'. Minister Oduber reageerde op zijn beurt dat 'bepaalde ngo's liever gebruik maakten van de gelegenheid om hun mening te verkondigen over het beleid van de regering, in plaats van deel te nemen aan het proces'.

IN HET KORT

Inbraak bij Censo
In het pand van het Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo) is maandag ingebroken. Een raam op de tweede verdieping was gebroken en een kantoor was doorzocht. De vrouw die de politie belde, gaf aan dat ze zou gaan inventariseren wat er was weggenomen.

Bieb-braak
Ook de Nationale Bibliotheek was maandagnacht doelwit van een inbraak. De sleutelhouder van het gebouw kreeg 's nachts een melding van het alarmbedrijf en toen de politie ging kijken, zagen ze dat het glas van de vergaderruimte was vernield. De ruimte binnen was doorzocht.

Pimpelpaars
Een automobilist die met paarse koplampen reed, werd maandagavond door de politie staande gehouden in de buurt van Palm Beach. De man kon geen geldig rijbewijs laten zien en de autopapieren waren ook niet in orde. Daarop werd de bestuurder aangehouden. Bij het politiebureau bleek dat de man een Venezolaans paspoort had, maar geen verblijfsvergunning. Hij was sinds januari 2017 op Aruba. De man is overgedragen aan Warda Nos Costa.

Verkeerd hotel
Bij een high rise hotel lag dinsdagavond een man laveloos op de parkeerplaats. Hij zei dat hij slechts twee Bierjes had gedronken en wilde naar zijn hotelkamer terug. Hij was echter bij het verkeerde hotel, zei een bewaker die dit al bij de frontdesk had nagevraagd. De man gaf aan dat hij in het ernaast gelegen hotel verbleef. Agenten liepen met de dronken man mee en bij de frontdesk van dat hotel bleek hij inderdaad daar te verblijven. Een zus van de man kwam hem ophalen en nam hem mee naar de kamer.

Knops: 'Dit is ontzettend veel geld'

Auditdienst onderzoekt vergoeding Henk Brons

DEN HAAG — De Auditdienst Rijk doet onderzoek naar de vergoeding die Henk Brons kreeg toen hij zijn werk als Vertegenwoordiger van Nederland combineerde met de functie van waarnemend directeur Koninkrijksrelaties bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties hebben dat gisteren bekend gemaakt.

door onze correspondent
Otti Thomas

De kwestie kwam uitgebreid aan de orde tijdens de vergadering van de Tweede Kamer. Brons ontving negen maanden lang een buitenlandvergoeding voor zijn werkzaamheden als Vertegenwoordiger van Nederland op Aruba, Curaçao en St. Maarten terwijl hij voornamelijk in Nederland verbleef en werkte als waarnemend directeur Koninkrijksrelaties. Inmiddels is hij daar directeur-generaal. "Regelmatig klinkt aan deze kant van de oceaan het verwijt van een gebrek aan integriteit jegens de Caribische landen. Voor de staatssecretaris is dat ook meestal de directe aanleiding om in te grijpen. Dat verplicht ons tot zorgvuldigheid. Ik vraag me af of daar in dit geval sprake van is geweest", zei Nevin Özütok van Groen Links. SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak, die al eerder schriftelijke vragen stelde, maakte een vergelijkbare opmerking. "De staatssecretaris is net teruggekomen van St. Eustatius en Bonaire, waar hij heel terecht lokale politici de maat heeft genomen over integriteit. Hoe geloofwaardig is dat als op het ministerie dit

soort deals worden gesloten? Kan deze ambtenaar nog wel gewoon werken op het ministerie?" CDA-Tweede Kamerlid Harry van der Molen trok het breder en zei dat de regering ook een voorbeeld-functie heeft voor de inwoners van Nederland. Bovendien wees hij op de morele verantwoordelijkheid van Brons en het ministerie. "Het beleid bij het ministerie zou moeten zijn dat je de verantwoordelijkheid hebt om je vinger op te steken als je geld krijgt voor onkosten die je niet maakt", zei Van der Molen.

Onderzoek
Staatssecretaris Knops antwoordde dat er naast een eigen onderzoek door het ministerie ook een onderzoek komt door de Auditdienst Rijk naar de afspraken met Brons en de regeling voor buitenlandvergoedingen in het algemeen. Minister Ollongren stuurde daar al een brief over naar de Tweede Kamer. Wanneer het onderzoek is afgerond is nog niet duidelijk. Knops bevestigde dat de Nederlandse overheid zelf zorgvuldig moet handelen. "Mevrouw Özütok heeft helemaal gelijk. Het afgelopen jaar hebben wij veel over integriteit gesproken. In Nederland maar mis-

schien nog meer binnen het Koninkrijk. Integriteit is universeel en geldt overal, dus ook in Nederland", zei hij.

Eigen verantwoordelijkheid
De staatssecretaris herhaalde dat de combinatie van functies door Brons een goede reden had, namelijk het vertrek van twee andere topambtenaren. Er was dringend behoefte aan een functionaris met ervaring en kennis van zaken en er zijn vervolgens afspraken gemaakt over een vergoeding die paste bij de werkzaamheden. "Het is inderdaad interessant om te zien hoe de interne *checks-and-balances* zijn geweest en of daar eventuele aanpassingen voor nodig zijn", aldus Knops.

De staatssecretaris wilde geen antwoord geven op de vraag over de eigen verantwoordelijkheid van Brons. In principe is in regelgeving vastgelegd waar iemand recht op heeft. "Het kan dat personen dan zelf een andere keuze maken als zij vinden dat dat moraal beter is. Die ruimte is er. Maar het is niet aan mij om dat dan op te leggen als vertegenwoordiger van Binnenlandse Zaken", zei hij. Toch gaf hij CDA'er Van der Molen wel enigszins gelijk. "Ik heb het gevoel dat als je die bedragen optelt en er van een afstandje naar kijkt, je zult zeggen: dit is ontzettend veel geld. Dat geldt overigens niet alleen voor deze functionaris, maar ook voor vele anderen die uitgezonden zijn."

‘Aruba heeft weg naar houdbare overheidsfinanciën in 2018 nog niet ingezet’

Vervolg van pagina 1

Sociaal Crisisplan
Gradus merkt op dat de incidentele meevallers in de suppletoire begroting van 2018 worden gebruikt om al dan niet deels structurele tegenvallers te financieren. "Ook heeft het CAft geconstateerd dat een aanzienlijke onderbesteding (=meevaller) in het huidige begrotingsjaar wordt gebruikt voor de voeding van een Interim Begrotingsfonds Sociaal Crisisplan, ingesteld ter uitvoering van het Sociaal Crisisplan (SCP). Hierdoor wordt deze meevaller overgeheveld naar volgende jaren. Het instellen van dit fonds gebeurt budgetneutraal, maar kan afhankelijk van de gekozen vorm de transparantie en controleerbaarheid van de begroting beïnvloeden." Door incidentele meevallers te gebruiken voor deels structurele uitgaven en door ook het SCP daarmee te voeden, wijkt Aruba dus af van de eerder gemaakte afspraak met het CAft en ook van de afspraak hierover in de Staten van Aruba, dat meevallers op de begroting worden ingezet ter reductie van de staatsschuld, aldus Gradus. "Het CAft acht dit in het kader van de oplopende staatsschuld en het streven naar duurzame overheidsfinanciën onwenselijk." De CAft-voorzitter sluit zijn brief aan de minister af met: "Een structurele verlaging van de exploitatiekosten is noodzakelijk om de meerjarige ambitie ten aanzien van de begrotingsnormen te kunnen realiseren. Het CAft benadrukt het belang om op zeer korte termijn maatregelen te treffen die de structurele kosten naar beneden brengen."

‘Onrealistisch’
Minister Ruiz-Maduro wees

er afgelopen maandag op dat die kosten in de suppletoire begroting met 6 miljoen florin zijn gedaald. Ook meldde de minister dat het begrotingstekort binnen de met het CAft afgesproken norm van 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) is gebleven. Ruiz-Maduro vindt dat het CAft, sinds er nieuwe leden zijn aangetreden, in het schrijven naar haar toe ook een 'drastisch andere toon' heeft aangeslagen. Zij is het bovendien niet eens met de aanbevelingen van het

CAft. De reacties van de regering op deze punten zijn dan ook meegenomen in de memorie van toelichting van de suppletoire begroting. De kritiek van het CAft op het overhevelen van 17 miljoen florin naar een apart fonds voor het SCP wees Ruiz-Maduro van de hand door te zeggen dat juist Nederland daarmee akkoord ging toen zij één miljoen florin apart zette voor dat fonds. Aruba is nog altijd met Nederland aan het onderhandelen over nieuwe normen, onder

meer over personeelskosten. Het BVP bevat volgens de minister bovendien een paar fouten die 'onder druk' waren gemaakt en waar het CAft ook nog eens van op de hoogte was gesteld. Toch zou het CAft volgens de minister op basis van die cijfers 'op haar stoel hebben gezeten' en hebben aangedrongen op het snijden van de personeelskosten met 14,2 miljoen florin. "Tussen nu en december zouden we dan mensen naar huis moeten sturen. Dat is volkomen onrealistisch."

25%
50%
75%
DISCOUNT

DON'T MISS OUT!

BLACK FRIDAY

23 nov
STARTING 8AM

SUPER SALE

OUTDOOR

PARKING LOT

FURNITURE • (X-MAS) DECORATION • ACCESSORIES • AND MUCH MORE!

www.flora.aw

Avenida Milio Croes 101 - Tel: (+297) 583 6468

Ocan's Spotlight:

Judritza ter Linde-Jasinta

Nederland telt meer dan 150.000 inwoners met wortels op Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba. Duizenden hiervan zijn op hun eigen manier succesvol. Stichting Ocan plaatst dit jaar elke week één van hen in de Spotlight. Deze week de Curaçaose psychologe Judritza ter Linde-Jasinta, eigenaar van Koersvast en JAY.

“Mijn vader verwachtte dat Nederland meer mogelijkheden zou bieden dan Curaçao. Toen ik drie was verhuisden we daarom naar Groningen en daarna naar Rotterdam, waar ik nog woon. In Leiden studeerde ik psychologie. In het derde jaar kreeg ik een kans om te werken bij het F-ACT-jeugdteam van Lucertis kinder- en jeugdpsychiatrie. F-ACT-teams benaderen cliënten die niet uit zichzelf psychische hulp zoeken. Ik greep ook de kans om teamcoördinator te worden. Via F-ACT kon ik een overstap maken naar een afdeling voor psychotrauma. Maar ik ontdekte snel dat het niets voor mij is om cliënt na cliënt te ontvangen op een kantoor. Ik ging terug naar F-ACT en heb met de opgedane kennis de tak psychotrauma bij F-ACT opgezet.

Vijf jaar geleden begon ik met mijn eigen bedrijf Koersvast. We onderzoeken, begeleiden en behandelen kinderen tot achttien jaar en hun gezinnen. We doen alles wat kinderen nodig hebben om weer te functioneren in hun gezin, op school of op andere gebieden. Bij F-ACT heb ik eerst overplaatsing gevraagd naar een rustigere afdeling en tweeënhal jaar geleden ben ik daar helemaal gestopt. Ik wilde mijn energie en adrenaline voor mijn eigen bedrijf gebruiken. Het was achteraf een goede beslissing, want ik maak nu een flinke groei door. Ik heb van Koersvast een bv gemaakt en ben een nieuwe eenmanszaak JAY begonnen. JAY, zoals mijn man mij noemt, richt zich op het empoweren van vrouwen. Het is niet van tevoren uitgestippeld, maar een logisch gevolg van alles wat er is gebeurd in mijn leven, zowel goede als slechte ervaringen.”

Obstakel

“Het eerste jaar van mijn studie liep niet goed. Ik kreeg te maken met de psychische gevolgen van seksueel geweld in het verleden en kon me niet meer focussen op mijn studie. Bovendien adviseerde een hoogleraar mij om te stoppen. Vol-

gens hem was psychologie niet de juiste opleiding voor mij. Ik was in die omstandigheden, en door mijn verlegenheid, erg vatbaar voor zulke woorden. Halverwege het jaar besloot ik om tijdelijk te stoppen en te gaan werken. Iedereen riep dat ik dan nooit meer zou beginnen, maar het was een van mijn beste beslissingen. Ik begon als administratief medewerker bij een communicatiebureau, maar de eigenaar Caroline Heijmans zag dat ik meer potentieel had. Samen met een collega mocht ik lesmateriaal ontwikkelen en les geven aan mensen die omgeschoold werden tot conducteur. Ik stond als twintigjarige opeens voor een klas van mensen van boven de veertig. Alles wat ik door mijn verlegenheid eng vond, kon ik op een rustige manier oefenen. Het ging me goed af. Ik kreeg meer zelfvertrouwen en ben het jaar daarna weer begonnen aan mijn studie.”

Helpen

“Als psycholoog heb ik gezien hoeveel leed er is onder vrouwen. Mishandeling, seksueel misbruik, verkrachtingen. Met mijn bedrijf JAY wil ik iets voor hen doen. Ik wil vrouwen leren hoe ze het grootste potentieel uit zichzelf kunnen halen. Ik wil laten zien dat je alles kunt overwinnen, ook als je veel negatieve dingen hebt meegemaakt. Het is mij ook gelukt. Met de huidige kennis en technieken kunnen we mensen weer beter en gelukkig maken.

De afgelopen twee jaar heb ik me verdiept in positieve psychologie, die zich richt op de potentie, talenten en krachten van mensen. Er wordt uitgegaan van de mens en niet van de ziekte. Ik gebruik een combinatie van positieve en klinische psychologie, maar ik ken situaties waarin alleen positieve psychologie wordt gebruikt omdat reguliere methodes niet aanslaan.”

Inspiratie

“Ik heb altijd een enorme drive gehad. Ik

hou van adrenaline. Ik heb niet voor niets mijn studie gecombineerd met een volledige baan. Mijn agenda is altijd net iets te vol. Het heeft allemaal geleid tot het moment dat nu is aangebroken. Ik kan een ambassadeur zijn voor vrouwen. Een voorvechter. De drang daartoe is ontzettend groot en ik word bijna ongeduldig. Ik wil alles uitdragen wat ik heb geleerd tijdens mijn opleiding en in de praktijk. Ik wil een mentor zijn voor anderen, zoals ik zelf ook ondersteuning heb gehad van mentoren. Ik leer zelf trouwens ook nog. Fulltime werken en fulltime studeren is krankzinnig. Ik zoek nu naar een balans tussen voldoende energie om iets over te dragen aan anderen en genoeg energie voor mijzelf en mijn gezin. Als je anderen helpt, moet je jezelf niet vergeten.”

Dankbaar

“De weg naar succes leg je niet alleen af. Ik tenminste niet. Mijn moeder heeft altijd in mij geloofd en is zelf ook een doorzetter. Nadat ze in Nederland geen

werk vond als medisch secretaresse, heeft ze zich via verschillende eenvoudiger baantjes weer opgewerkt. Op haar 42e is ze begonnen met een HBO-opleiding maatschappelijk werk en dienstverlening.

Mijn vader zei altijd dat je gedachten bepalen wie je bent. Je moet in jezelf geloven, want anders lukt het niet. Mijn man, Maarten, is mijn grootste steun op het gebied van ondernemen en ik heb nog steeds contact met Caroline Heijmans. ‘Zie je wel’, zegt ze vaak. Ze voorspelde meteen al dat ik ooit een geweldig bedrijf zou hebben.”

Advies

“Je moet je nooit laten beperken door wat anderen denken of vinden. Dat is mijn belangrijkste advies aan anderen. Als ik had geluisterd naar die hoogleraar, dan had ik mijn opleiding nooit afgemaakt. Mensen reageerden verbaasd toen ik naast mijn studie ging werken, want de gedachte is dat je nog niet klaar bent om te gaan werken, als je nog studeert. Mijn antwoord is simpel. Je moet je vrijheid pakken en je kansen pakken. Die kansen zie je soms pas als je door blijft zetten, want de weg is natuurlijk nooit recht, maar heeft altijd bochten, heuvels en dalen.”

Ocan

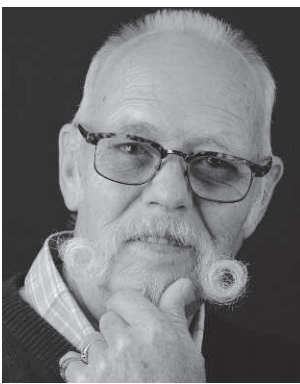
Als het leven niet meer gaat zoals je hoopt,
Als veel je wordt ontnomen,
Als je moet toelaten dat een ander voor je zorgt,
En leven niet meer leven is.

Na een periode van afnemende gezondheid, is vandaag rustig
ingeslapen onze lieve pa, opa, overgroot opa en vriend,

TOON VELINGS

In de leeftijd van 79 jaar
Levenspartner van Andrea Hompe
Kinderen en kleinkinderen
Aruba, 17-11-2018 †

Gelegenheid om afscheid te nemen van Toon kan op **Donderdag 22 november 2018**
van 14.00 tot 16.00 te Ad Patres Funeral Home, van Renselaerstraat 5 te San Nicolas.
Hierna zal Toon gecremeerd worden en uitgestooid over zee.

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?

Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

**BLACK
FRIDAY
IS COMING**

Friday, November 23rd

Opening hours 9am – 9pm
L.G. Smith Blvd 82, Oranjestad, Aruba

www.shoprenaissancearuba.com |

R
RENAISSANCE[®]
MALL

B-Lab bij bibliotheek geopend

Onderwijs-minister Rudy Lampe.

ORANJESTAD — Kinderen, ouders en andere belangstellenden verdrongen zich voor de 3D-printers, laser cutters, computers en andere installaties van B-Lab, de opening van de makerspace bij de Nationale Bibliotheek. Daar was op maandagavond tussen 17.30 en 19.00 uur de officiële opening.

Bij de officiële opening waren premier Innovatie-minister Evelyn Wever-Croes (MEP), Onderwijs-minister Rudy Lampe (POR) en het hoofd van de bibliotheek, Astrid Britten aanwezig. In Brenchie's Lab's Library Makerspace is iedereen welkom om te komen experimenteren met nieuwe technologieën zoals 3D-printers, robotica en lasersnijders. B-lab is in de middag vanaf 13.00 uur geopend, na school en sluit tegelijk met de bibliotheek: maandag, woensdag en vrijdag om 19.00 uur en dinsdag en donderdag om 17.00 uur. De labmanager, Manuel Rojas is aanwezig samen met een assistent om mensen te begeleiden. Iedereen kan langskomen zonder

afpraak maar als men met een grotere groep wil komen, dan is het wel aan te raden om een afspraak te maken. Naast de deze locatie is er ook de mobiele makerspace, die in de voormalige biblio-bus is gebouwd en die op verschillende locaties rond het eiland te vinden is, in samenwerking met Futura, de innovatiestichting van de overheid.

Projecten
Christie Mettes, van de Aruba Metabolic Foundation, het brein achter Brenchie's lab, laat weten dat er volgend jaar ook een aantal speciale programma's komen bij het B-Lab. Zo komt er een 'robotics club' voor kinderen en jongeren. Ook wordt er aan mede door Unesco mogelijk gemaakt project gewerkt op het gebied van 'citizen sci-

ence', waarbij de stichting via workshops met mensen aan de slag wil om Arubaanse ecosystemen in kaart te brengen. Zo wil de stichting met de in haar makerspace vervaardigde sensoren de luchtvervuiling meten, koralen en riffen in kaart brengen met infrarood satellietssystemen en een onderwaterdrone, de pH-waarde van de oceaan meten en de begroeiing op Aruba in kaart brengen.

Internationale conferentie cannabis op Aruba

ORANJESTAD — De eerste conferentie cannabis voor mediceinaal gebruik 'Remedi', vindt plaats op 1 december. Remedi is de eerste Internationale Medicinale Cannabis Conferentie in het Nederlands Caribisch gebied. Tijdens de conferentie lichten internationale sprekers het belang van het gebruik van cannabis voor mediceinale doeleinden toe.

Remedi heeft als missie om te informeren, bewustzijn te creëren en de sociale ontwikkeling te bevorderen met vastgestelde doelen zoals toegang tot hoogwaardige (accurate) informatie die van vitaal belang is voor het verbeteren van het sociale welzijn van alle leden van de gemeenschap op Aruba. Remedi wil met de conferentie een gemeenschappelijk draagvlak creëren voor actieve leden op het gebied van mediceinale cannabis, is te lezen op de website van de conferentie.

Sprekers
Piedad Córdoba, ex-presidentieel kandidaat en ex-burgemeester van Colombia; Suzanne Sisley, voorzitter en hoofdonderzoeker van het Scottsdale Research Institute; Juan Luis Castro, psycholoog en burgemeester van Colombia; Wesley Clark, humanitair en economisch adviseur en voorma-

Foto: Nadine Siles

Graffiti op het voormalige hulp-Bestuurskantoor van Savaneta.

lig presidentieel kandidaat van de Verenigde Staten en Robert Y. Lee, ceo van American Patriot Brands en voorzitter van Puerto Rico One spreken op deze dag. Daarnaast voeren ook Statenlid Ricardo Croes (RED) en minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling Rudy Lampe (RED) het woord tijdens de conferentie.

Het gebruik van cannabis voor mediceinale doeleinden is één van de belangrijkste partijprogramma's van RED Democrático. Inmiddels is er een regeringscommissie 'Commissie legalisering van mediceinale cannabis' opgericht. RED Democrático benadrukt de

noodzaak voor legalisering van mediceinale cannabis na getuige te zijn geweest van de vele succesverhalen van zwaar zieke personen die na het gebruik van cannabis volledig zijn hersteld. Wereldwijd is legalisering van mediceinale cannabis reeds een feit in onder meer Uruguay, Jamaica, verschillende staten in de VS, Puerto Rico, en ook diverse Europese landen zoals Nederland.

De conferentie vindt plaats op zaterdag 1 december van 8.30 tot 15.30 uur in het Renaissance Convention Center. Voor meer informatie en deelname kunnen geïnteresseerden kijken op de website van de conferentie www.remediaruba.org.

Eerste hospice Aruba een feit

ORANJESTAD — De eerste hospice op Aruba, 'Hospice Atardi', is afgelopen zaterdagmiddag officieel geopend. Dat gebeurde door gouverneur Alfonso Boekhoudt en voorzitter Peter Paul Hermans, die eerst door een erehaag van vrijwilligers liepen en daarna samen het bord onthulden waarop de naam van de hospice staat.

Wie nu langs de hospice in Savaneta rijdt, kan het lichtblauwe pand dankzij dit bord niet missen. Bij de opening waren onder anderen ook oud-gouverneur Fredis Refunol, de directeur van het Rode Kruis en de voorzitter van het Koningin Wilhelmina Fonds Aruba aanwezig. Een dag later werd in de ochtend een open huis georganiseerd, waarbij belangstellenden de hospice konden bekijken voordat de eerste bewoner er komt.

Wat is een hospice
Een hospice is een alternatieve plek om mensen in de laatste levensfase de waar-

Foto: Red Cross

digheid te geven die ze verdienen. Aruba had tot afgelopen weekend nog geen hospice, terwijl Curaçao er drie heeft en Bonaire een. Fundashon Hospice Atardi heeft er vier jaar over gedaan om ook op Aruba een hospice te openen. De stichting krijgt daarbij financiële hulp van zorgverzekeraar AZV, woningbouwvereniging FCCA verhuurt het (voormalige Ho-Sing-Loy) pand in Savaneta en het Rode Kruis staat klaar met vrijwilligers.

Deze laatste groep verleent palliatieve zorg, waarbij ze het lijden van een patiënt (pijn, braken, vermoeidheid, kortademigheid) proberen te verlichten en psychologische, geestelijke en sociale steun bieden.

Info
Wie meer informatie over Hospice Atardi wil, kan telefonisch contact opnemen via 560-9989 of een e-mail sturen naar hospice.atardi@gmail.com.

Wandelen in het maanlicht

ORANJESTAD — Nationaal Park Arikok organiseert komende vrijdag een 'full moon walk' naar de top van de Arikok-heuvel. De wandeltocht begint om 18.30 uur bij het bezoekerscentrum en voert via de

zandwegen naar het uitkijkpunt op de top van de Arikok heuvel, 176 m hoog. De totale afstand van de wandeltocht bedraagt 4,5 kilometer. Participatie voor deze tocht is beperkt, deelnemers wordt gevraagd om zich

vooraf aan te melden via info@arubanationalpark.org. De volle maan komt vrijdag vanaf 18.52 uur op, dus tussen 19.15 en 19.30 uur moet de opkomst goed te zien zijn, indien er niet al teveel bewolking is aan de horizon.

Cariben krijgen kindercorrespondent

‘De jeugd heeft veel meer te vertellen’

WILLEMSTAD — Filmproducent Sulin Passial (32) is de eerste Caribische Kindercorrespondent. Vanaf thuisbasis Curaçao laat ze de stem van de jeugd op de Nederlands-Caribische eilanden horen.

Sulin Passial

De eerste reportage gaat over Qiana, die reuma heeft. Vanuit haar ervaring wil ze andere kinderen laten weten dat ze met een ziekte kunnen leven én gelukkig kunnen zijn. Andere video's gaan onder andere over de intocht van Sinterklaas.

“Kinderen willen heel graag meepraten over wat er in hun leven gebeurt. Thuis, op school en ook in de politiek. Bijna alle kin-

deren vinden dat volwassenen beter naar ze moeten luisteren. Wij gaan de stem van de jeugd op zoveel mogelijk plaatsen laten horen. Kinderen en jongeren hebben veel meer te vertellen dan de meeste grote mensen denken”, aldus Passial. De kindercorrespondent maakt niet alleen reportages op Curaçao, ook de jeugd op Aruba, Bonaire, St. Maarten, Saba en St. Eustatius komt aan het woord. Reportages en artikelen

Qiana wordt gefilmd op school.

zijn te zien en te lezen via de website en sociale media van de 'Kidscorrespondent'. Daarnaast geeft de Caribische Kindercorrespondent presentaties en helpt organisaties, overheden en bedrijven de stem van kinderen en jongeren een plek te geven. De Caribische Kindercorrespondent wordt gesteund door het Madurodam Kinderfonds en is onderdeel van het wereldwijde netwerk van kindercorrespondenten dat wordt opgezet door The Youth News Foundation. Dit is een initiatief van de Nederlandse journalist en presentator Tako Rietveld. In 2015 begon hij als eerste kindercorrespondent ter wereld.

INGEZONDEN

Studenten bangmakerij ?

DE STUKJES van Henk de Beijer plegen weleens 'n glimlach teweeg te brengen maar met de volgende passage valt hij volledig door de mand: Dat het in Europa – vooral ook in Neder-

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

land – wemelt van de Nobelprijswinnaars en dat Latijns-Amerika daarin (behalve in de literatuur) volledig verstek laat gaan, daar hebben we geen boodschap aan. Wat een misplaatst superioriteitsgevoel! De Maya's en Inca's waren meesters in bouw- en sterrenkunde toen de voorouders van De Beijer nog moesten leren hoe patat te bakken. En wie zitten er in de voordrachtscommissie voor het toekennen van 'n Nobelprijs? Enkel Noren en Zweden; geen Latino, Eskimo of Tutsi te bekennen. Ons kent ons, dus. De Beijer gaat verder, zelfs Edward Chung en Tania Kross worden erbij gehaald om het studeren in Nederland te promoten. Keiharde cijfers over het

slagingspercentage zijn echter moeilijk te achterhalen. Sommige scholen in Nederland melden dat 70 procent van de Arubaanse studenten in het eerste jaar afhaakt. Hoeveel er slagen en welk percentage daarvan uiteindelijk terugkeert voordat de pensioensgerechtigde leeftijd is bereikt, is vooral nog onbekend. 'Geruchten doen de ronde' dat dit percentage rond de tien procent ligt. Dit komt overeen met het percentage Arubaanse kinderen dat van huis uit Nederlands spreekt. Hoe dan ook, met zo'n rendement zou ieder commercieel bedrijf allang de tent hebben gesloten.

JOHN DA SILVA
Aruba

Advertorial

Local Bartenders Brawl voor de titel van ‘Iron Bartender’

ORANJESTAD — Proef het beste van Aruba tijdens de vierde ‘Bartenders Brawl’ waar Renaissance Aruba het gasthotel is voor de top-bartenders op Aruba.

Negen barmannen die elk een lokale distributeur vertegenwoordigen, zullen voor de Iron Bartender-titel strijden. Het evenement wordt in het Renaissance Festival Plaza gehouden van 20.00 tot 23.00 uur, waar lokale barmannen een unieke ambachtelijke cocktail zullen klaarmaken. De gasten van het evenement zijn de jury en zullen stemmen op hun favoriete mix. De barman die de meeste stemmen krijgt, wint de titel ‘Iron Bartender’.

Het culinaire team van Renaissance Aruba verzorgt een verscheidenheid aan Hors-d'oeuvres die de hele avond worden aangeboden en zeker zullen matchen met de trendy cocktails die gasten tijdens het evenement ontvangen. Tickets zijn bij de navigator's desk in Renaissance Aruba of

bij De Palm Tours desks in alle hotels verkrijgbaar. Het ticket is inclusief ne-

gen cocktails en bites. Ook local spirit-distributeurs, Aruba Trading Company,

Pepia Est. Wine & Spirits, La Cava, Divino Wine & Spirits, Manrique Capriles

en Tropical Bottling Co. nodigen je uit voor de Brawl van dit jaar.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik	
4 Centro Medico	584-5794	en mishandeling tegen	
Aloë	584-4606	minderjarigen	588-1010
Central	585-1965	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Dakota	588-7364	en zorg voor stroke	567-7004
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

DONDERDAG 22 NOVEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 35 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	34°	24 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:41	18:11	10 v/d 10	

DONDERDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 33 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	28°	22 km/u	2%
Maansopgang	Maansondergang		
18:00	06:56		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Donderdag, 22 nov '18
Carnival Horizon 07.00 – 16.00 Caribbean Princess 07.00 – 17.00
Vrijdag, 23 nov '18
Norwegian Star 08.00 – 20.00 Viking Orion 12.00 – 23.00
Zaterdag, 24 nov '18
Geen cruiseschepen in poort
Zondag, 25 nov '18
Freewinds – Dept. **** – 23.15

Dienstdoende huisartsen Woensdag 21 november 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Dirksz
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Luchmun
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Seroe Preto 584-4833
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Paradera 588-6638

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

BVN			
15:25	Sesamstraat	7:35	NOS Journaal
15:45	Sesamstraat 10 voor...	8:00	Weerbericht Europa/ Afrika
15:55	Het Klokhuis		
16:10	NOS Jeugdjournaal	8:05	Droomhuis Gezocht
16:15	Blokken	8:50	Kinderziekenhuis 24/7
16:45	Thuis	9:35	Nieuwsuur
17:10	Het Sinterklaasjournaal	10:25	Weerbericht Amerika/ Caribiën
17:20	EenVandaag		
17:45	Dagelijkse Kost	10:30	Keuringsdienst van Waarde
18:00	VRT Journaal		
18:45	De Wereld Draait Door	10:50	Pauw
19:35	NOS Journaal	11:45	Iedereen beroemd
20:00	Weerbericht Europa/ Afrika	12:00	VRT Journaal
20:05	Droomhuis Gezocht	12:30	Van Gils & Gasten
20:50	Kinderziekenhuis 24/7	13:15	MAX Geheugentrainer
21:35	Nieuwsuur	13:30	Volle Zalen
22:25	Weerbericht Amerika/ Caribiën	14:00	NOS Journaal
		14:15	BinnensteBuiten
		14:40	Tijd voor MAX
22:30	Keuringsdienst van Waarde	15:25	Sesamstraat
		15:40	Sesamstraat 10 voor...
22:50	Pauw	15:50	Het Klokhuis
23:45	Iedereen beroemd	16:05	NOS Jeugdjournaal
		16:25	Blokken
		16:55	Thuis
		17:05	Het Sinterklaasjournaal
		17:20	EenVandaag
		17:45	Dagelijkse Kost
		18:00	VRT Journaal
		18:45	De Wereld Draait Door
		19:35	NOS Journaal
		19:55	Weerbericht Europa/ Afrika
			Klem
		20:00	Die Huis
		20:55	Nieuwsuur
		21:45	Weerbericht Amerika/ Caribiën
		22:30	Focus
		22:35	Pauw
		23:00	Iedereen beroemd
		23:55	

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
lejuez@amigoe.com (advertentie)

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Administratie:
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilllems@amigoe.com

Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Mirte de Rozario
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Distributie:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Calisa Roosberg
croosberg@amigoe.com
Stephanie Bislip
sbislip@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Ruim 1,8 miljoen gulden

Beslag op salaris Schotte na ontnemingsvonnis

WILLEMSTAD — Het Openbaar Ministerie heeft onlangs conform de wet uitvoering gegeven aan het vonnis van 30 augustus jl. in de ontnemingszaak Babel tegen Statenlid en MFK-leider Gerrit Schotte.

Via het ministerie van Financiën heeft een deurwaarder op 9 november beslag gelegd op – conform de wet – eenderde deel van Schottes salaris, bevestigd OM-woordvoerder Norman Serphos gisteren. Deze maatregel blijft van kracht totdat het gehele bedrag van ruim 1,8 miljoen gulden is geïnd. Dit nieuws werd bekend nadat Schotte eergisteren zelf een WhatsApp-bericht had rondgestuurd. Daarin klaagt hij over het optreden van het OM, dat volgens hem gemotiveerd is door zijn klachten over de huidige regering. Het bericht heeft als titel ‘Volgens hen zullen zij pas nadat ik uit de politieke arena ben verdwenen goed kunnen regeren’. Hoe vaker hij kritiek levert op de huidige regering, des te meer druk op hem en zijn familie door het OM wordt gelegd, aldus Schotte. “Vanmiddag (eergisteren, red.) heeft het OM opnieuw de druk opgevoerd op mij en mijn familie, door beslag te leggen op het salaris dat ik dankzij het volk krijg. Jullie moeten we-

ten dat zij het maximum willen wegnemen in een nieuwe ontnemingszaak, die pas bij het hof is aangebracht.” Gericht aan het OM schrijft hij: “Goed werk OM; ervoor zorgen dat Gerrit en zijn familie verdwijnen/kapotgemaakt worden – het voornameste doel dus – terwijl er veel ergere dingen plaatsvinden, waaronder de diefstal van 600 kilo drugs, die nu terug op straat liggen, wat te wijten is aan jullie eigen gemaakte fouten. Alles zal met de tijd goed komen, wij zullen dit ook in de naam van God overwinnen.” Rechter Tjarda van der Spoel, die inmiddels terug is naar Nederland, achtte bewezen dat Schotte omgerekend 1.844.190,36 gulden wederrechtelijk heeft verkregen en dat dit bedrag van hem ontnomen moet worden. Indien hij dit niet betaalt, moet hij drie jaar celstraf uitzitten. De vordering tegen zijn partner Cicely van der Dijs is wel afgewezen. Bij vonnis van 21 juli 2017 is ze door het hof, in de aan de ontnemingszaak ten grondslag liggende straf-

zaak, onder meer veroordeeld voor het meermalen (mede) plegen van witwassen. Dit bewezen verklaarde feit heeft te maken met het verhullen, in de periode van 1 januari 2010 tot en met 15 november 2011, samen met Schotte, van de herkomst van geldbedragen van in totaal 198.422 dollar, wetende dat dit geld uit misdrijven afkomstig was. Volgens het gerecht zijn het OM en de verdediging in Van der Dijs’ geval echter ten onrechte uitgegaan van de toepasselijkheid van de nieuwe wetbepaling. Het huidige Wetboek van Strafrecht (WvSr) is op de laatste dag van het feit in werking getreden; tot die tijd golden de teksten uit het WvSr van de Nederlandse Antillen. Schotte is 21 juli vorig jaar veroordeeld voor ambtelijke corruptie toen hij Eilandsraadlid was in de periode van 1 januari 2010 tot en met 8 oktober 2012. Het gaat hier om bedragen van 140.000 dollar en 73.422 dollar. Tevens heeft hij geen concrete en verifieerbare verklaring gegeven die aannemelijk maakt dat het bedrag van 822.640 dollar, dat door een aan Corallo gelieerd bedrijf op de rekening van zijn bedrijf SPF Brand is gestort,

op legale wijze is verkregen. Conclusie van het hof is dat hij dit bedrag ook uit bovengenoemde soortgelijke feiten wederrechtelijk heeft verkregen.

Geen heropening

Het voorwaardelijke verzoek van de verdediging om de behandeling van de ontnemingsvordering aan te houden totdat de Hoge Raad (HR) heeft beslist over het in de strafzaak ingestelde cassatieberoep, behoefde geen bespreking, aldus rechter Van der Spoel. Hun zaken werden niet heropend. De HR publiceert volgende week, op 27 november, het arrest in de corruptiezaak. De advocaat-generaal (AG) in Nederland is op 4 september reeds tot de conclusie gekomen dat het cassatieberoep van Schotte en Van der Dijs verworpen moet worden. Alle ingediende middelen hebben volgens de AG gefaald. Bovendien heeft hij ambtshalve geen gronden aangetroffen die tot vernietiging van het vonnis van vorig jaar aanleiding behoren te geven. De HR neemt in bijna alle zaken de conclusie van de AG over, weet de *Amigoe*.

Nationaal Plan Relatoneel Geweld tijdens studiedag geëvalueerd

WILLEMSTAD — Het personeel van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw), andere ministeriële partners en non-gouvernementele organisaties (ngo’s) hebben onlangs deelgenomen aan een studiedag, waarbij het platform Nationaal Plan tegen Relatoneel Geweld en Kindermishandeling na zes maanden werd geëvalueerd.

Soaw-minister Hensley Koeiman kon niet aanwezig zijn en werd vertegenwoordigd door zijn vervanger, minister Armin Konket van Bestuur, Planning en Dienstverlening, die de dag heeft geopend met een toespraak. Hij stond stil bij alle inspanningen om tot een nationaal plan te komen, opgenomen in een decreet van 7 maart dit jaar. Hierna werd een *empowerment*-lied, geschreven door Ike Jeserun, gepresenteerd. Minister Konket heeft het lied gedoopt en een Soaw-dansgroep tracteerde alle aanwezigen op een dansvoorstelling.

Conclusie

De studiedag werd geleid door professor Yvonne Sliep, waarbij men tot een aantal conclusies kwam. Enkele van die conclusies: elke zes maanden zal het platform de ontwikkeling

van het nationaal plan evalueren; diverse organisaties van het KRAK-platform (Komunitat Restourá Abusu Kibrá) zullen de plannen voor de komende zes maanden evalueren, die gemaakt zijn door alle organisaties gedurende deze studiedag; en de ministeries van Onderwijs en Gezondheid zullen de openstaande vacatures van alle organisaties in het platform verder invullen, en zullen tevens alles doen om de preventieve programma’s te implementeren. Verder zullen de ngo’s samen diverse projecten uitvoeren om geweld op een structurele manier te bestrijden. Ook is overeengekomen dat alle organisaties binnen het platform samen op 15 mei volgend jaar, uitgeroepen tot Internationale Familiedag, samen zullen herdenken. Men zal een familiemars en een stille tocht houden. Tevens zal er een restauratiecurriculum opgesteld worden voor alle leden van

dit platform. Verder krijgen alle geüniformeerde vrouwen trainingen, wordt een coordinator aangewezen voor de uitvoering van Herstelrecht bij de vrouwenorganisatie Seda en komt er bovendien een protocol tussen de ministeries van Justitie en Soaw en het Openbaar Ministerie, om het proces naar Herstelrecht, zoals geconcludeerd in een symposium van 2 oktober, te behandelen.

Verder zal het schaduwrapport over de Instanbul-overeenkomst, in samenwerking met de vrouwen-ngo’s in het Rijk, verder uitgewerkt worden. Ook zullen er in bewustmakingscampagnes getuigenverklaringen van geweldslachtoffers gepubliceerd worden.

“De mooie dag verliep naar tevredenheid van alle aanwezigen. Bij opening werd op het lied ‘Strong Girl’ gedanst, als een symbool van energie om samen te werken aan alles wat overeengekomen is. Professor Sliep is volgend jaar juni terug op het eiland voor de evaluatie van de ontwikkelingen.”

‘Gezamenlijk standpunt Staten over kustbeheer’

WILLEMSTAD — De Staten moeten, na een reeks vergaderingen over het beheer van de kust van Curaçao, tot een gezamenlijk standpunt komen over dit onderwerp. Dat was het voorstel van PAR-Statenlid Stephen Walroud gisterochtend tijdens de Centrale Commissievergadering over het beheer van de kust ‘in het verleden, de tegenwoordige tijd en toekomst’. Zijn partij heeft de vergadering aangevraagd. De verantwoordelijke minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Zita Jesus-Leito (PAR) was bij de vergadering aanwezig.

Volgens het Statenlid is één vergadering over dit onderwerp niet genoeg, maar komt men na de vergadering van vanochtend hopelijk wel tot een overzicht van de huidige stand van zaken. Walroud stelt dat het parlement een duidelijk en compleet beeld moet krijgen van de wetgeving omtrent kustbeheer. “Welke wetgeving wordt toegepast, welke niet en welke wordt bewust of onbewust over het hoofd gezien?”, waren zijn vragen aan de VVRP-minister. Hij wilde ook weten op basis van welke wetgeving in

de samenleving de overtuiging leeft dat er vrije toegang tot de kust moet zijn. “In welke wetgeving, verdrag of universele mensenrecht is dit opgenomen?”, aldus Walroud. Hij verwees naar het artikel ‘Relevante wetgeving vrije toegang stranden onder de loop’ dat op 24 augustus jl. door de *Amigoe* in de nasleep van de protestmanifestaties bij Baoase. In dit artikel is ingegaan op de relevante wetgeving omtrent dit onderwerp. Deze wetgeving werd al in 2011 onder de loop genomen door

Jeffrey Sybesma, die onder meer hierop promoveerde. “Uit dit artikel concludeer ik dat er geen consensus is over de interpretatie van de wetgeving”, aldus Walroud. Hij vraagt zich daarom af of in het kader van kustbeheer de wetgeving ook aangepast zou moeten worden. Ook Statenlid Eugene Cleopa (MAN) wilde weten waar ‘concreet kan worden gelezen’ waarop de overtuiging van het volk, dat de kust vrij toegankelijk is, wordt gebaseerd.

Partijgenoot Elsa Rozendal wilde van Jesus-Leito onder andere weten welke stranden op het eiland vrij toegankelijk zijn. “Kan ook uitgelegd worden wat er met vrije toegang wordt bedoeld, zodat het ook voor de samenleving duidelijk is?” Bij het sluiten van de krant gisteren was de Statenvergadering nog gaande, de eerste vragenronde van de Statenleden was nog niet afgrond.

‘Onze samenleving draait te veel om seks’

WILLEMSTAD — Veel van de problemen met seksueel geweld waar de maatschappij vandaag de dag mee te maken krijgt, komt voort uit het feit dat diezelfde maatschappij te veel draait om seks.

Dat stelt Aliansa, het verbond van elf (vrouwen)organisaties dat zich onder andere inzet tegen geweld tegen vrouwen en kinderen. Gisteren, 20 november, was het de Internationale Dag van de Rechten van het Kind, terwijl op 25 november wereldwijd extra aandacht wordt besteed aan het dagelijks geweld jegens vrouwen. De observaties die Aliansa uit, volgen na de commotie rond een man die in een toko een peuter misbruikte. Die handelingen werden opgenomen met bewakingscamera’s en de beelden en het niet malse commentaar gingen viraal op sociale media. De verdachte gaf zich kort daarna zelf aan bij de politie.

Geseksualiseerd

Dat de maatschappij te veel is geseksualiseerd, blijkt volgens Aliansa uit de manier waarop mensen met el-

kaar communiceren, maar ook de foto’s en beelden die dagelijks via (sociale) media worden verspreid. “In deze omgeving groeien kinderen op, maar we doen er zelf nauwelijks iets aan.” Er wordt te weinig aan seksuele opvoeding en educatie gedaan, zodat kinderen al vanaf jonge leeftijd weerbaarder gemaakt kunnen worden als hun opvoeders er niet zijn. Maar ook de ouders zouden hierin begeleiding moeten krijgen, zodat ze hun kinderen beter kunnen begeleiden. “We moeten onze kinderen leren wat wel en niet gezond is op seksueel gebied en dat moet op duidelijke wijze gebeuren.”

Incest

Want naast pedofilie zijn er diverse andere zaken van seksueel misbruik die spelen, zoals incest, maar die niet onderzocht worden door de politie. Tegenwoor-

dig is het simpel om via internet toegang te krijgen tot kinderporno en dan zijn er nog de gevallen van de zogeheten *sugar daddy’s*, volwassen mannen die een seksuele relatie hebben met vaak minderjarige meisjes, in ruil voor gunsten. Een ander fenomeen zijn de *loverboys*, die meisjes aanzetten tot prostitutie. Of de gevallen van *sexting*, waarbij intieme foto’s en video’s van iemand viraal gaan. “Het gebeurt allemaal onder onze neus, maar niemand die er iets aan doet, omdat er niet of nauwelijks aan gedegen seksuele opvoeding wordt gedaan. Ouders moeten, zeker als hun kind nog heel klein is, extra alert zijn, omdat het kind zichzelf nog niet kan verdedigen. Bij wie laat je je kind in handen? Maar durf ook te zeggen als je ziet dat andere kinderen iets aangedaan wordt. Het kan jouw kind immers ook overkomen. Jouw kind is niet alleen jouw kind, het is een kind waar we allemaal op moeten letten”, aldus Jeanne Henriquez van Aliansa.

Fundashon Kohehe viert Internationale Dag van de Rechten van het Kind

STA. CRUZ — In het kader van de Internationale Dag van de Rechten van het Kind heeft groep 3 van Kolegio San Hose gisterochtend een bezoek gebracht aan Fundashon Kohehe. De organisatie die opkomt voor kinderrechten staat vandaag stil bij het belang van het kind. De stichting is van mening dat kinderen veel aandacht nodig hebben, niet alleen op Curaçao maar over de hele wereld.

door Xavora Ricardo-van der Biest

Kohehe staat voor ‘omgang met de mens en als mens’ (komportashon ku hende i komo hende). In de organisatie staan discipline,

respect, omgang met de mens, motivatie, doelen en het gevoel van een mens centraal. Voorzitter van de stichting Hensley Martina legt uit dat kinderen bij hem gedurende de ochtend kennis verzamelen over landbouw en deze kennis toepassen door zelf aan de slag te gaan in zijn tuin. “Hier mogen de kinderen zich uiten en zichzelf zijn. Ze kunnen rondlopen, gillen, spelen. Tevens is landbouw een stressverlagende factor.” De docente van groep 3 geeft aan dat de kinderen na deze dag een toets krijgen om zo te kunnen evalueren of ze de opgebouwde kennis hebben opgeslagen. “Dit is een deel van het leertraject dat de school aanbiedt”, volgens de docente.

Foto's: Xavora Ricardo-van der Biest

Eerste groep Zwarte Pieten vast voor atrako

WILLEMSTAD — Net als vuurwerkdiefstal, is het plegen van atrako’s door daders verkleed als Zwarte Piet ook een jaarlijks terugkerend delict in de maanden november en december. Dit jaar blijkt geen uitzondering te zijn. Na de recente vuurwerkdiefstallen en diverse aanhoudingen hiervoor, is het nu de beurt aan stelende Zwarte Pieten. Drie jonge mannen zijn maandag aangehouden.

De politiecentrale kreeg om 17.28 uur een melding binnen over een overval bij een

minimarket in Dokterstuin. De politie-unit uit Barber rukte uit en daar werd dui-

delijk dat twee Zwarte Pieten de minimarket waren binnengedrongen, gewapend met kapmessen. Onder bedreiging namen zij de kassa van de zaak mee. De politie is direct met een zoektocht gestart in de buurt en signaleerde drie mannen in de Kaya Soeur Catalisia. Tijdens een controle bleek dat zij de kassa

van de minimarket nog in hun bezit hadden, en dat zij de daders waren bij deze atrako.

Het gaat hier om de achttienjarige Y.V.O., de negentienjarige K.S.M. en de twintigjarige Haitiaanse man S.R., die in opdracht van de hulpofficier voorlopig niet naar huis mogen.

Inspecteurs Bonaire in Beverwijk voor opleiding toezicht op asbestsanering

KRALENDIJK — Vijf inspecteurs van de directie Handhaving en Toezicht zijn naar Europees Nederland vertrokken voor een aanvullende opleiding in het veilig saneren en opslaan van asbest. De driedaagse cursus vindt plaats bij de Omgevingsdienst IJmond in Beverwijk, die een ‘werkwijzer asbest’ heeft samengesteld waarmee handhavers de verschillende soorten van het materiaal kunnen herkennen. De werkwijzer geeft ook aan welke protocollen zij moeten volgen.

Foto: Shutterstock

De opleiding bestaat uit een theoretisch deel en een praktijkdeel en wil de Bonairiaanse inspecteurs de expertise geven die nodig is om de sanering van asbest op Bonaire in goede banen te leiden. De directie Handhaving en Toezicht is belast met de controle op het asbestsaneringsprogramma dat binnenkort van start gaat.

Uit een grootschalig onderzoek uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat door Kiwa Oesterbaai, onderdeel van de in Rotterdam gevestigde milieu-inspectie specialist Kiwa Compliance, is gebleken dat er weliswaar asbest op Bonaire aanwezig is, maar dat dit geen direct gevaar vormt voor de volksgezondheid.

Ingekapseld

Volgens technisch directeur Joris Gribnau zit het meeste

asbest verwerkt in daken. De onderzoekers hebben inmiddels cementmonsters uit Bonaire laten analyseren in het laboratorium van Kiwa Oesterbaai waarbij er verschillende soorten asbest zijn gevonden. Omdat de asbestvezels zijn ingekapseld in cement of ander materiaal vormen zij geen gevaar, hoewel bij het verwijderen van de dakbedekking wel de nodige voorzorgen in acht moeten worden genomen om te verhinderen dat er asbestvezels vrijkomen. Ook vonden de onderzoekers van Kiwa Oesterbaai concentraties asbest op enkele clandestiene stortplaatsen. Inmiddels zijn alle gebouwen en plekken waar asbest voorkomt of is aangetroffen in kaart gebracht. De volgende stap is om in samen-

spraak met het Openbaar Lichaam Bonaire een saneringsplan op te stellen om Bonaire volledig asbestvrij te krijgen. De dienst Handhaving en Toezicht moet deze operatie begeleiden en erop toezien dat het materiaal veilig wordt opgeslagen.

1100 graden

Op de stortplaats bij Lagun staan enkele containers waarin asbesthoudend afval, hermetisch verzegeld in plastic, wordt bewaard in afwachting van transport naar een verwerkingsinstallatie in Europees Nederland. Nadat het asbest in een soort grote magnetron tot 1100 graden is verhit, verliezen de vezels hun gevaarlijke eigenschappen. De directie Handhaving en Toezicht is bezig om zijn 35

inspecteurs trainingen te laten volgen op diverse handhavingsterreinen. Inclusief de vijf medewerkers die nu in Europees Nederland een opleiding volgen, heeft de directie al 28 inspecteurs gespecialiseerde trainingen laten volgen. Volgend jaar zullen alle controleurs van het orgaan gecertificeerd zijn in één of meerdere specialismen.

Kort geding politici Statia versus Nederlandse Staat

ORANJESTAD — De afgezette coalitie van de Progressive Labour Party (PLP), met Reuben Merkman in het Bestuurscollege van St. Eustatius, presenteerde gisteren haar zaak bij het Gerecht in Eerste Aanleg, met het verzoek om de maatregelen die de Nederlandse regering in februari heeft genomen om de democratisch gekozen functionarissen opzij te zetten, nietig te verklaren.

De hoorzitting vond plaats in de Gertrude Judson Bicentennial Public Library, waar aanhangers van het afgezette coalitiebestuur T-shirts droegen met de tekst ‘Statia Proud and Confident’. De voormalige Eilandraadsleden Clyde van Putten en Rechelline Leerdam en de voormalige gedeputeerden Derrick Simmons en Charles Woodley waren aanwezig. Merkman was om medische redenen niet op het eiland. Het afgezette eilandbestuur vroeg de rechter om de regeringscommissarissen terug te trekken, tot dat tijdens de rechtszaak een oordeel wordt gegeven over de rechtmatigheid van hun aanstelling. Het bevel strekt ertoe de regeringscommissarissen en de Nederlandse regering te beletten verdere acties op Statia te ondernemen en het gekozen Eilandsbestuur weer aan te stellen totdat er ver-

kiezingen worden gehouden, of totdat het vonnis in de bodemprocedure is uitgesproken. De eisers betogen dat nationale wetgeving nooit in de plaats kan komen van internationale wetgeving. De Nederlandse regering heeft het Handvest van de Verenigde Naties ondertekend en is dus verplicht om het recht op zelfbestuur van Statia te erkennen en te respecteren, op basis van artikel 73 van het Handvest en andere relevante resoluties en verdragen, stellen zij. Zij zijn tevens van mening dat de Tijdelijke wet verwaarlozing ook in strijd is met de relevante internationale wetgeving. Volgens hen werden de democratische rechten van het volk geschonden toen werd besloten dat er in maart 2019 geen verkiezingen in Statia zullen worden gehouden. Van Wijk voerde op zijn beurt aan dat artikel 73 van het VN-Handvest niet

van toepassing is, omdat de eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen zelfbesturend zijn geworden op basis van het Statuut. Verder werd aangevoerd dat de tijdelijke wet tot ontbinding van de democratisch gekozen regering in overeenstemming is met het Nederlands recht, aangezien Statia juridisch valt onder de Nederlandse grondwet. Van Wijk stelde dat een dergelijke maatregel ook in gemeenten in Nederland kan worden genomen en dat de tijdelijke maatregel geen inbreuk is op het recht op zelfbestuur van de bevolking van Statia. Hij stelde dat de maatregelen van de Nederlandse regering waren gebaseerd op het rapport van de Commissie van Wijzen. Hij voerde ook aan dat er momenteel geen urgentie is in de zaak, gezien het feit dat het kort geding maanden nadat de Nederlandse maatregelen waren genomen, werd aangespannen.

De rechter neemt haar beslissing in kort geding op 11 december. De eerste zitting in de bodemprocedure vindt diezelfde dag plaats, omdat de Nederlandse staat opnieuw om een verlenging heeft gevraagd.

Ledenvergadering NGO Platform Bonaire

KRALENDIJK — Het NGO Platform Bonaire houdt voor alle aangesloten organisaties op 4 december de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering.

De bijeenkomst staat in het teken van veranderingen. Het NGO Platform wil graag met zijn tijd meegaan en wil een aantal mogelijke veranderingen in de organisatiestructuur en andere mogelijkheden met de leden bespreken om de koers

voor de toekomst te bepalen, zo meldt het bestuur in een persbericht. Ook op het NGO Platform-kantoor zijn veranderingen. In de ALV kan men kennismaken met de nieuwe administratief medewerker en afscheid nemen van de hui-

dige coördinator Annemarie Klône, die het platform na elf jaar per december zal verlaten. Daarnaast zal het bestuur vertellen over de activiteiten van het afgelopen jaar en hoe deze beïnvloed zijn door de bezuinigingen van het OLB. Ook wordt er vooruit gekeken en worden een aantal nieuwe ideeën besproken die naar aanleiding van de

input in de vorige ALV opgesteld zijn. Het NGO Platform waardeert alle feedback en ideeën, zodat de dienstverlening steeds afgestemd blijft op de wensen en behoeften van de maatschappelijke organisaties. Voor een zorgvuldige voorbereiding kunt u uw aanwezigheid bevestigen via ngobonaire@gmail.com of telefoonnummer 717-2366.

‘Al het materiaal wordt gesponsord, extra vrijwilligers welkom’

Ophoging dierenverblijven kinderboerderij vordert gestaag

WILLEMSTAD — De werkzaamheden ter verhoging van ongeveer twintig dierenverblijven (tussen de 20 en 50 centimeter) voor de bescherming van de dieren in de kinderboerderij van de Curaçao Zoo van Parke Tropikal Foundation, vorderen gestaag. Zoals bekend heeft de dieren tuin na hevige regenval een ontheffing gekregen voor een aanlegvergunning om tot de verhoging over te gaan nadat er wederom sprake was van wateroverlast eind vorige maand.

Zoo-manager Hubert ‘Bert’ Isenia geeft desgevraagd in een update te kennen: “Het loopt gestaag, helaas niet in een tempo zoals we dat zouden willen. Door de aanhoudende regen van de afgelopen tijd was het soms ook moeilijk om dingen gedaan te krijgen, dit met het oog op de nodige betonstort. Maar we zijn bijzonder dankbaar – aangezien de zoo niet over veel middelen beschikt – dat al het benodigde materiaal gesponsord wordt door de bedrijven die onder aannemersbedrijf Janssen de Jong vallen: de Curaçaose Wegenbouw Maatschappij (CWM), de Mijnschappij en Betonindustrie Brievengat. Dus aan materiaal schort het zeker niet, maar aan mankracht wel. Aangezien de dieren tuin over twee vaste klusmannen beschikt, die uiteraard het werk op zich hebben genomen, zouden extra handen bijzonder welkom zijn.” Isenia doet hiermee een oproep aan belangstellenden die de komende periode vrijwillig een handje willen komen helpen. Er wordt nu druk gewerkt aan het eerste verblijf, dat ook het meest

kwetsbaar is voor waterstromen die bij hevige regenval in de zoo vrijkomen. “Het verblijf Zaanse Schans zal nu een flink stuk worden opgehoogd. Behalve dat de werkzaamheden dus een ophoging behelzen, is het tevens de bedoeling dat de vloeren van beton worden en de verblijven uitgerust worden met stevige deuren zodat de dieren in geval van calamiteit ook beschut en veilig zitten”, aldus de zoo-manager. De dieren tuin kreeg eind vorige maand de ontheffing verleend, onder bemiddeling van GMN-minister Suzy Camelia-Römer (PIN), die onder meer de noodzaak voor de aanvang van de (onderhouds)werkzaamheden als urgent omschreef om verdrinkingsdood van de dieren te gaan. De vergunning werd in afwezigheid van Zita Jesus-Leito getekend door Justitieminister Quincy Girigorie (beiden PAR), die de VVRP-post waarnaam. Isenia: “Uiteindelijk dienen de dieren veilig en beschut gehuisvest te worden, waarbij de bezoekers binnen het design/concept van de kinderboerderij, ontworpen door Annemiek

Virginia van M2C architecten, als het ware een wereldreis door onze kinderboerderij krijgen. Dus langzaam gaan we door met de nodige verbouwing van het dierenverblijf Kunuku di Kòrsou, dit is een van de meest kwetsbare gedurende de regenperiode. Daarna is het de beurt aan de volgende verblijven: de All American Red Barn, Australian Outback, Ruins of Machu Picchu, Egypt and Asian Garden tot aan de Nigerian dwarf goat village”, aldus Isenia.

Verder stelt Isenia geen terugkoppeling meer te hebben ontvangen van de uitvoeringsorganisaties Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP) en Domeinbeheer over de waterrijke omgeving van de dieren tuin en het aangrenzende Kabouterbos, met belangrijke dammen. Dit na een eerdere ontmoeting met een vertegenwoordiging van het ministerie van VVRP waarbij hij erop had gewezen dat er herhaaldelijk overheidsterrein wordt ingepikt voor het bedrijven van landbouw in de dam en waarbij een volgens hem illegaal opgetrokken muur voor extra overlast zorgt. Deze muur tast de waterstromen aan en belemmert zodoende de belangrijke functie van het gebied aan, namelijk de wateropvang. “Helaas is het zo dat de dam hierdoor verminderd water opvangt en er verder ook nog geen zicht is op een blijvende oplossing voor het gebied.”

KRALENDIJK — Stichting Dierenhulp is erin geslaagd om met de hulp van vrijwilligers en dierenarts Jan Laarakker dertig katten te steriliseren en daarmee te voorkomen dat er ongewenste nestjes komen. Daarbij levert de stichting al tien jaar onbetaald en uit vrije wil een maatschappelijke bijdrage aan het in toom houden van het aantal katten op Bonaire. De hele operatie – waarbij een goede communicatie en samenwerking de sleutel voor succes vormden – is op de voet gevolgd door een ploeg van Bonaire TV voor een uitgebreide reportage. Extra spontane steun werd gegeven door De Beach Hut die voor alle aanwezigen een gratis lunch verzorgde. Wie het vrijwilligerswerk wil steunen, waardoor meer dieren geholpen kunnen worden, kan een donatie overmaken op MCB-rekening 400 307 000. Meer informatie over Stichting Dierenhulp is te vinden op www.dierenhulp.nl.

Foto: Stichting Dierenhulp

Resultaten Economic Census Survey Bijna 3000 bedrijven operationeel op St. Maarten

PHILIPSBURG — Van de 5438 bedrijven die dit jaar geregistreerd waren bij de Kamer van Koophandel (Coci) op St. Maarten, waren er 2910 operationeel. Dit is het resultaat van de bedrijventelling/census uitgevoerd door de afdeling Statistiek (Stat) van het ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Transport en Telecommunicatie (TEATT) van 2 mei tot 7 september dit jaar.

Een economische census omvat een telling van alle economische eenheden die actief zijn binnen een economisch gebied, evenals het verzamelen van gegevens over hun belangrijkste kenmerken. Op basis van Coci-informatie waren dit jaar op St. Maarten bijna 5500 geregistreerde bedrijven. De enquête had deels ten doel na te gaan

hoeveel van deze bedrijven actief zijn. Uiteindelijk bracht Stat met behulp van andere bronnen in totaal 5875 bedrijven in kaart. Van deze bedrijven waren er 2152 inactief, terwijl 813 niet konden worden bereikt of gelokaliseerd. Stat stelde vast dat 2910 entiteiten operationeel zijn en heeft informatie ontvangen van bijna 2800 van deze actief

opererende entiteiten. De groot- en detailhandel vormt de grootste groep (830, oftewel 29,8 procent), accommodaties en eetgelegenheden de op één na grootste. Het aantal werknemers ten tijde van de telling was 17.994, van wie 8911 vrouw was. Het aantal werknemers vóór de orkanen bedroeg 18.175. De 17.994 is echter inclusief 842 werknemers (van wie 419 vrouw zijn) in dienst van bedrijven die geopend werden na het passeren van de orkanen, aldus Stat. De meerderheid van de bedrijven (ongeveer 80 procent) heeft vijf werknemers

of minder. Bedrijven met meer dan vijftig werknemers zijn goed voor slechts 2,4 procent van het totale aantal bedrijven. In cijfers uitgedrukt hebben ze echter 7479 werknemers in dienst, wat overeenkomt met ongeveer 42 procent van de werkende bevolking. Entiteiten met elf tot vijftig werknemers hebben in totaal 4362 werknemers in dienst, wat neerkomt op 24,2 procent. Entiteiten met zes tot tien werknemers hebben 2217 werknemers in dienst, terwijl entiteiten met vijf of minder werknemers 3936 werknemers in dienst hebben.

Foto: Hubert Isenia

Senatoren willen onderzoek naar Bin Salman

WASHINGTON — De leiders van de Republikeinen en de Democraten in de Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Senaat dringen bij de regering van president Donald Trump aan op een onderzoek of de Saudische kroonprins Mohammed bin Salman verantwoordelijk is voor de moord op journalist Jamal Khashoggi.

De senatoren zeggen dit na het nieuws dat Trump, hoewel hij de moord op Khashoggi niet goedkeurt, van plan is een 'standvastige' bondgenoot van Riyad te blijven. De president sluit niet uit dat de machtige Saudische kroonprins kennis had van de moord op de journalist. "Misschien had hij dat, en misschien ook niet." Senatoren Bob Corker van de Republikeinen en Bob Menendez van de Democraten hebben een brief aan Trump gestuurd waarin ze een beroep doen op een mensenrechtenwet, die de president opdraagt te onderzoeken of een buitenlands persoon verantwoordelijk is voor een mensenrechtenschending. De Republikeinse senator

Lindsey Graham maakte ook bekend dat er vanuit beide partijen steun is voor sancties tegen Saudi-Arabië, 'dat is inclusief bepaalde leden van de koninklijke familie, voor de barbaarse daad die ingaat tegen alle beschaafde normen'. Afgevaardigde Eliot Engel, de hoogste Democraat in de Commissie voor Buitenlandse Zaken van het Huis van Afgevaardigden, zei dat Washington zijn mogelijkheid om wapens te verkopen aan het land moet inzetten om zo het gedrag van de Saudi's te beïnvloeden. President Trump had echter al laten weten dat hij geen wapencontracten met Saudi-Arabië zal intrekken. "Als we zo dom zijn die contracten op te

Foto: AFP

De Saudische kroonprins Mohammed bin Salman

zeggen, dan zouden Rusland en China daar enorm van profiteren." De president noemde Sau-

di-Arabië gisteren een 'geweldige bondgenoot in onze erg belangrijke strijd tegen Iran'.

May dreigt: Mijn brexit of geen brexit

LONDEN — De Britse premier Theresa May heeft vandaag in het parlement gedreigd dat er helemaal geen brexit meer komt als de parlementariërs haar brexit-deal niet steunen. May raakte in een twistgesprek met afgevaardigden.

De afspraken die de regering van May in Brussel tot dusver over de brexit heeft gemaakt, lijken totaal niet op een meerderheid in het lagerhuis te kunnen rekenen. Ze zouden zondagmorgen op een speciale EU-top moeten worden ondertekend, samen met 'de scheidingsakte' tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk. May zou vanmiddag naar Europese Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker gaan in de hoop geschilpunten uit de

weg te ruimen en bezwaren van Britse parlementariërs over de huidige tekst van het principeakkoord weg te nemen. Of dat nog mogelijk is moet de komende dagen blijken. Juncker heeft een reis naar Spanje afgezegd om zich helemaal op de brexit te kunnen storten. Nog steeds zijn er grote geschillen over hoe de toekomstige handelsrelatie zou moeten zijn. Ook wordt gesuggereerd dat de overgangperiode voor het

Britse afscheid van de EU tot eind 2022 moet worden verlengd.

Daarnaast is het volgens Britse media de vraag of de Britse wateren toegankelijk blijven voor Europese vissers en wat de positie van onder meer Gibraltar en Noord-Ierland na de brexit zal zijn. May moet volgens Britse media op de valreep meer gedaan krijgen bij de EU. De onvrede over haar brexit-beleid is al lang groot binnen haar eigen Conservatieve partij, maar haar hoop dat er in andere partijen medestanders te vinden zouden zijn, lijkt te vervliegen.

Rechter draait abortuswet Mississippi terug

NEW YORK — Een federale rechter in de Verenigde Staten heeft de wet in de staat Mississippi die abortussen na de vijftiende week verbiedt teruggedraaid. Volgens rechter Carlton Reeves schendt de wet onduidelijk de grondrechten van vrouwen.

De wet was aangenomen in maart, maar was, nadat een gezondheidsorganisatie een rechtszaak aanspande, meteen door de rechter bevroren. "De echte reden waarom we hier zijn is simpel", zei Ree-

ves. "Deze staat heeft een wet aangenomen waarvan de wetgevers wisten dat die ongrondwettelijk is, om zo een decennialange campagne van belangenorganisaties te ondersteunen die bij het Hoog-

gerechtshof wil vragen om de abortuswet (Roe vs. Wade) af te schaffen." "Dit hof volgt de voorschriften van het Hoogerechtshof en de dictaten uit de grondwet van de Verenigde Staten meer dan de onoprechte berekeningen van de wetgevers van Mississippi", besloot de rechter. De Republikeinse gouverneur van de staat Phil Bryant heeft nog niet op de uitspraak gereageerd.

Zuid-Koreaans wordt nieuwe chef Interpol

DUBAI — De Zuid-Koreaans Kim Jong-yang wordt de nieuwe voorzitter van Interpol. Hij kwam volgens de organisatie als winnaar uit de bus bij een stemming op een congres in Dubai. Daar zijn vertegenwoordigers van de 194 lidstaten van de internationale politiedienst bijeen.

Kim is de opvolger van de Chinees Meng Hongwei. Die verdween eerder dit jaar tijdens een bezoek aan China. Later bleek dat Meng daar was opgepakt op verdenking van corruptie. De verkiezing van de Zuid-Koreaans Kim is een tegenvaller voor Rusland. De Russische vicevoorzitter van Interpol Aleksander Prokoptsjok gold als de favoriet om de grotendeels ceremoniële topfunctie in de wacht te slepen. Critici vreesden dat het Kremlin misbruik zou maken van zijn benoeming.

Foto:AP/ KOREAN NATIONAL POLICE AGENCY

Kim Jong-yang

Brit krijgt levenslang in Emiraten

ABU DHABI — Een Britse academicus is in de Arabische Emiraten veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf wegens spionage voor de Britse regering. Hij werd in mei gearresteerd in Dubai waar hij heen reisde voor onderzoek.

De 31-jarige Matthew Hedges, student aan de universiteit van Durham, was naar de Emiraten gereisd voor onderzoek naar de effecten van de Arabische Lente, een reeks van opstanden in de Arabische wereld, op het buitenlandbeleid van het land. Zes maanden geleden werd hij op het vliegveld van Dubai gearresteerd toen hij het land wilde verlaten.

Hij zat sindsdien vast. Hij werd beschuldigd van spionage voor een buitenland en het in gevaar brengen van het leger, de politie en de economie van het land. Hij kreeg zijn straf in een rechtbank in Abu Dhabi overhandigd na een zitting die nog geen vijf minuten duurde en waarbij geen advocaat aanwezig was. Zijn vrouw toonde zich geschokt en ver-

klaarde dat Hedges, die de beschuldigingen ontkent, stond te trillen toen hij het vonnis kreeg. "Dit waren de zes slechtste maanden van mijn leven, laat staan voor Matthew", aldus Daniela Tejada. Van de zes maanden detentie die Hedges achter de rug heeft, zat hij er vijf in eenzame opsluiting. De Britse minister van Justitie Jeremy Hunt riep de Verenigde Arabische Emiraten op het vonnis te herzien. Hij noemde het geen vonnis dat je verwacht van 'een vriend en vertrouwde partner van het Verenigd Koninkrijk'.

Tientallen arrestaties na slachthuisrel China

PEKING — De Chinese politie heeft 29 verdachten opgepakt nadat ophef was ontstaan over de praktijken van een slachthuis. Dat pompte vee vol water om het slachtgewicht van de dieren te verhogen, berichten staatsmedia. Het is onduidelijk wat de verdachten precies ten laste wordt gelegd.

Een undercoverjournalist had beelden gemaakt van vee in het slachthuis, dat veel goedkoper was dan de concurrentie. Het bedrijf bleek dieren via tubes in

hun neusgaten langzaam vol water te pompen. Dat proces nam uren in beslag. Het vee werd vervolgens geslacht voor verkoop in de nabijgelegen stad Nanjing.

Polen buigt voor EU over rechterlijke macht

WARSCHAU — Na felle kritiek uit de EU lijkt Polen de omstreken hervorming van het Poolse hooggerichtshof toch maar op te geven. De regerende partij van Recht en Rechtvaardigheid (PiS) zou de kwestie niet verder op de spits willen drijven.

De partij heeft vandaag een voorstel gepubliceerd dat de hervorming vrijwel teniet-

doet. Het past volgens de PiS de wetgeving aan om die in overeenstemming te bren-

gen met een uitspraak van het Europese hof. Dat buigt zich over de hervormingen in de Poolse rechterlijke macht en had geëist dat met pensioen gestuurde opperrechters weer aan de slag gaan. De opperrechters die als gevolg van de hervormingen

met pensioen zijn, kunnen volgens het PiS-voorstel weer aan de slag. Het gaat om ongeveer een derde van de twintig opperrechters. Officieel blijven die magistraten weliswaar gepensioneerd, maar ze kunnen weer aan het werk.

Gevluchte ex-premier krijgt asiel in Hongarije

BOEDAPEST — De voortvluchtige oud-premier van Macedonië heeft naar eigen zeggen asiel gekregen in Hongarije. Nikola Gruevski was naar het land van zijn politieke bondgenoot Viktor Orbán gevlucht om te ontkomen aan een gevangenisstraf van twee jaar.

Gruevski was in eigen land veroordeeld vanwege ambtsmisbruik en sloeg eerder deze maand op de vlucht. Hem hangen in Macedonië nog meer aanklachten boven het hoofd. De oud-premier meldde gisteren op Facebook dat zijn asielaanvraag in Hongarije is gehonoreerd. Hij zegt in eigen land politiek te worden vervolgd. De voortvluchtige oud-premier heeft al tijdens zijn vlucht hulp gehad van Hongarije. Gruevski liet zich in Albanië vervoeren in een wagen van de Hongaarse

ambassade, meldde de Albanese politie eerder. De Macedonische autoriteiten hadden Hongarije tevergeefs opgeroepen de politicus terug te sturen. De rel rond de voortvluchtige Gruevski zorgt inmiddels ook in Brussel voor opgetrokken wenkbrauwen. Eurocommissaris Johannes Hahn zegt dat de Hongaarse premier Viktor Orbán iets uit te leggen heeft als Gruevski inderdaad politiek asiel heeft gekregen in zijn land. In Brussel wordt de zaak met argusogen gevolgd.

Foto: AFP

Nikola Gruevski

"Opvallend dat Hongarije een voorstander is van EU-lidmaatschap voor Macedo-

nië, maar het niet als veilig beschouwt", schrijft Hahn op Twitter.

'Trump wilde Clinton en Comey laten vervolgen'

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump wilde het ministerie van Justitie opdragen om vervolging in te stellen tegen zijn twee politieke rivalen, presidentskandidaat Hillary Clinton en voormalig FBI-directeur James Comey.

Zijn toenmalige adviseur in het Witte Huis, Don McGahn, heeft hem dit echter afge-

raden, meldt *The New York Times* op basis van twee bronnen. Adviseur McGahn beantwoordde de president met een memo waarin hij de gevolgen voor Trump schetste, mocht die opdracht geven tot vervolging. Die liepen uiteen van een weigering van het ministerie van Justitie tot het besluit van het Congres om over te gaan tot een afzettingsprocedure van de president, om-

dat hij kon worden beschuldigd van machtsmisbruik. Volgens de krant is het niet bekend of Trump de memo heeft gelezen of dat hij verder heeft gevraagd om vervolging. Het Witte Huis heeft niet op het artikel gereageerd. McGahn liet via een advocaat weten dat de president, zover hij het zich kon herinneren, nooit heeft opgedragen dat iemand Clinton of Comey moest vervolgen.

Onderzoek naar mogelijk gesjoemel IND

DEN HAAG — Het ministerie van Justitie en Veiligheid onderzoekt of de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) bezwaren van asielzoekers tegen bijvoorbeeld de intrekking van hun verblijfsvergunning wel volgens de regels heeft afgehandeld.

Een IND-medewerker beweert dat hij opdracht kreeg zijn eigen werk te controleren, terwijl juist een collega dat moet doen. Vluchtelingenwerk maakt zich 'grote zorgen' omdat hierdoor

vluchtelingen misschien 'onterecht zijn uitgezet'. De IND houdt vol dat een bezwaarschrift nooit wordt beoordeeld door de ambtenaar die de zaak al in eerste instantie heeft behandeld,

meldt *NRC*. Dat het toch een keer is misgegaan, ziet de dienst als een incidentele misstap. Die rekent de IND de medewerker aan.

De ambtenaar is geschorst. Hij eist voor de rechter zijn baan terug. Omdat de zaak onder de rechter is, wil het ministerie niet meer kwijt dan dat er inderdaad een onderzoek loopt.

Ook Bern wijst migratiepact (voorlopig) af

BERN — Zwitserland heeft zich aangesloten bij het groeiende rijtje met landen die het VN-migratiepact niet zullen ondertekenen. De Zwitserse regering maakte vandaag bekend volgende maand niet naar Marokko te zullen afreizen waar het pact wordt gesloten. Mogelijk dat het land zich later wel aansluit als het parlement er over heeft gesproken.

Gisteren voegden Israël en Polen zich al bij de landen die het verdrag niet steunen. Eerder haakten de Verenigde Staten, Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië, Bulgarije en Estland al af. De landen vrezen dat er door het verdrag meer migrantenstromen komen. In het migratiepact staan richtlijnen voor de omgang met migranten. Het 34 pagina's tellende akkoord, dat voluit het 'Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration' heet, moet zorgen dat migratiestromen in betere banen worden geleid. De ondertekening moet plaatsvinden tijdens een top die op 10 en 11 december wordt gehouden in Marrakesh.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen toonden vandaag wat herstel, na de forse verliezen een dag eerder. Berichten dat Italië mogelijk toch bereid is om zijn omstreden begrotingsvoorstel aan te passen, zorgden voor optimisme onder beleggers. Vooral de recent afgestrafte aandelen van banken en chipbedrijven werden opgepikt. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,7 procent hoger op 514,14 punten. De MidKap klom ook 0,7 procent, tot 692,45 punten onder aanvoering van chipbedrijf Besi (plus 3,6 procent). Londen, Frankfurt en Parijs stegen tot 0,6 procent. De sportartikelenmakers Adidas en Puma stegen rond 0,8 procent na beter dan verwachte resultaten van de Amerikaanse verkoper van sportschoenen Foot Locker. De euro was 1,1385 dollar waard, tegen 1,1390 dollar gisteren. De olieprijsen veerden op na de duikeling een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 2,2 procent meer op 54,58 dollar. Brentolie steeg 1,7 procent tot 63,62 dollar per vat.

Tokio

Licht lager

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag licht lager geëindigd. Beleggers bleven voorzichtig na de aanhoudende verkoopgolf op Wall Street en de duikeling van de olieprijsen. Ook de meeste andere beursgraadmeters in het Verre Oosten lieten kleine verliezen zien. De toonaangevende Nikkei-index in Tokio sloot uiteindelijk 0,4 procent in de min op 21.507,54 punten. Eerder op de dag zakte de Japanse hoofdindex al tot het laagste niveau in drie weken. De Japanse oliebedrijven Japan Petroleum Exploration, JXTG en Inpex verloren tot 3,3 procent. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussen-tijds 0,3 procent lager en de beurs in Shanghai klom 0,1 procent. De Kospi in Seoul verloor 0,4 procent. De All Ordinaries in Sydney eindigde met een verlies van 0,5 procent. De Australische olieconcerns Santos en Beach Energy raakten respectievelijk 4,4 procent en een kleine 11 procent kwijt.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend, waarmee iets werd goedgeemaakt van de stevige koersverliezen eerder deze week. De technologiesector op Wall Street krabbelt op van de dalingen van de afgelopen tijd. Zo stonden grote bedrijven als Apple, Facebook, Amazon, Alphabet en Netflix tot 3 procent in de plus.

De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,6 procent hoger op 24.605 punten. De brede S&P 500 won 0,7 procent tot 2659 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq klom 1,4 procent tot 7002 punten. De fabrikant van landbouwmachines Deere kwam met resultaten over het afgelopen boekjaar. De maker van bijvoorbeeld tractors gaf daarbij verwachtingen voor de winst en omzetgroei in 2019 die wat tegenvielen. Deere ging 3,6 procent omlaag. Ook de sportwinkelketen Foot Locker gaf inzage in de cijfers. Die vielen beter uit dan verwacht. Foot Locker sprong meer dan 16 procent omhoog.

Italië mogelijk open voor begrotingscompromis

ROME — Italië is mogelijk toch bereid zijn omstreden begrotingsvoorstel aan te passen. Dat zei de Italiaanse vicepremier Matteo Salvini in een interview in de krant *La Stampa*.

De nieuwe regering van het land wilde het begrotingstekort tot 2,4 procent op laten lopen om enkele verkiezingsbeloftes uit te kunnen voeren. De Europese Commissie keurde de conceptbegroting af, een unieke maatregel, omdat de plannen in strijd zijn met Europese budgetregels. Italië

was vooralsnog niet bereid tot aanpassingen, wat het land op sancties kan komen te staan.

De financiële markten reageerden opgelucht op het interview. De zorgen rondom de Italiaanse begroting veroorzaakten de laatste tijd onrust, wat onder meer

te merken was op de aandelen- en obligatiemarkt. Italië eindigt dit jaar met lagere economische groei dan eerder voorspeld, zo bleek vandaag uit nieuwe cijfers van het Italiaanse statistiekbureau Istat. De groei komt nu naar verwachting uit op 1,1 procent, waar bij een vorige raming in mei nog op 1,4 procent groei werd gerekend. De verlaagde verwachting heeft te maken met de wereldwijde handelsoorlog, geopolitieke

spanningen en hogere olieprijsen. Voor volgend jaar voorspelt Istat een groei van 1,3 procent. Dat is minder dan de 1,5 procent waar de populistische coalitie op mikt. De werkloosheid pakt dit jaar en volgend jaar wel lager uit dan verwacht. De rente op Italiaanse staatsleningen ging omlaag na de berichtgeving rond Salvini. De aandelenbeurs in Milaan zat in de lift, net als de beurzen elders in Europa.

Carlos Ghosn nog niet weg bij Renault

PARIJS — Het Franse autoconcern Renault neemt nog geen definitief afscheid van de gearresteerde topman Carlos Ghosn. Wel is operationeel directeur Thierry Bolloré benoemd tot tijdelijk vicetopman om de taken van Ghosn waar te nemen.

Eerder werd door ingewijden nog gemeld dat Ghosn zou worden vervangen door Bolloré. Renault hield gisteravond een bestuursvergadering. Bolloré krijgt nu tijdelijk dezelfde bevoegdheden als Ghosn.

Ghosn werd maandag in Japan opgepakt op verdenking van belastingfraude. Hij is ook de voorzitter van Nissan en topman van de auto-alliantie Renault-Nissan-Mitsubishi. De vermeende fraude door Ghosn kwam volgens Nissan aan het licht na een maandenlang intern onderzoek, dat was gestart op basis van een melding van een klokkenluider. Naast gesjoemel met financiële gegevens wordt hij ook verdacht van misbruik van bedrijfsbezittingen.

Renault liet weten graag alle beschikbare informa-

De topman zou voor zijn arrestatie bezig zijn geweest met een plan om Renault en Nissan te fuseren.

tie van Nissan te krijgen over de zaak. Het bestuur kon geen commentaar geven op de bewijzen die er tot dusver zouden zijn tegen de 64-jarige Ghosn. Volgens het bedrijf blijft de prioriteit nu liggen op het samenwerkingsverband met Nissan en Mitsubishi. De Franse minister van Financiën Bruno Le Maire

verklaarde eerder op de dag nog dat Ghosn vanwege de belastingfraude niet langer de topman van Renault kan zijn en drong bij het bedrijf aan om snel een vervanger te benoemen.

De *Financial Times* schreef gisteren dat Ghosn werkte aan een fusie tussen Renault en Nissan, voor

zijn arrestatie. Het bestuur van Nissan was tegen dit plan en zocht naar manieren om het te stoppen, aldus de zakenkrant. Renault bezit 43 procent van Nissan en de Japaners hebben op hun beurt 15 procent van het Franse concern in handen. Nissan heeft al gezegd Ghosn te willen ontslaan.

Hoekstra zint op maatregelen bij accountants

DEN HAAG — Het geduld van van minister Wopke Hoekstra (Financiën) met accountantsorganisaties is op. Hij laat een onafhankelijke commissie onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om de kwaliteit van de wettelijke controle van jaarrekeningen van grote bedrijven te verbeteren.

Hoekstra wil dat de commissie in ieder geval kijkt of het wenselijk is om de controle- en advieswerkzaamheden van accountantsorganisaties helemaal van elkaar te scheiden. Sinds 2013 is het al verboden beide diensten tegelijk te verlenen aan hetzelfde bedrijf. Dat moet voorkomen dat een firma in de verleiding komt een oogje toe te knijpen bij de controle van de boeken, om kans te maken op lucratieve adviescontracten. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) constateert in een nieuw rapport dat ondanks nog altijd 'mogelijk schadelijke prikkels' uitgaan van het bedrijfs- en verdien-

model van accountants- en adviesorganisaties. Eerder dit jaar stelde de Monitoringcommissie Accountancy (MCA) al vast dat de sector nog te weinig doordrongen lijkt van de noodzaak van fundamentele veranderingen. De rapporten van de AFM en de monitoringcommissie baren Hoekstra zorgen. "Een goed functionerende accountancysector is van groot belang voor de maatschappij. Investerders, beleggers en toezichthouders moeten er van op aan kunnen dat het oordeel van een accountant deugdelijk is", aldus de minister. De grote accountantskantoren liggen al jaren onder een vergrootglas na een reeks grote schandalen. Bijvoorbeeld bij de geruchtmakende boekhoudfraude bij supermarktkoncern Ahold, het faillissement van installatieurs Imtech en de grote financiële problemen van woningcorporatie Vestia speelde gebrekkig toezicht op de financiële verslaglegging een belangrijke rol.

waarbij circa 7500 banen verloren gaan, vooral op het gebied van ondersteunende functies. Ook in België staan 100 tot 120 banen op de helling. IKEA denkt in de komende tijd daarnaast zo'n 11.500 nieuwe krachten te kunnen aannemen. "We moeten de manier waarop we zijn georganiseerd simpeler maken", zegt topman Jesper Brodin. "De afgelopen jaren hebben we op

veel verschillende manieren geïnvesteerd. Nu merken we dat we in verschillende delen van onze organisatie een beetje dubbel werk doen." Het bedrijf heeft in Nederland twaalf woonwarenhuizen en een servicekantoor. Er werken ongeveer 6000 mensen. Wereldwijd telt IKEA rond de 370 filialen en circa 160.000 medewerkers. Vooral in Azië komen er de laatste tijd nieuwe winkels bij.

‘Apple-leverancier Foxconn zet mes in kosten’

TAIPEI — Het Taiwanese Foxconn Technology, een belangrijke toeleverancier van Apple, gaat diep in de kosten snijden in verband met 'uitdagende marktomstandigheden'.

Dat meldde persbureau Bloomberg op basis van een interne memo bij Foxconn, dat onder meer de iPhone assembleert. Naar verluidt moeten de kosten vanaf volgend jaar met bijna 3 miljard dollar

worden verlaagd. Foxconn zou ongeveer 10 procent van het niet-technische personeel willen schrappen. Foxconn kon niet onmiddellijk commentaar geven tegen Bloomberg over de zaak. De afgelopen tijd zijn er zorgen over een tegenval-lende vraag naar iPhones, waardoor de beurskoers van Apple zwaar onder druk is komen te staan. Ook toeleveranciers van Apple en chipbedrijven kregen rake klappen op de aandelenmarkten.

‘DNB-baas Knot krijgt topplek bij FSB’

BASEL — Het hoofd van De Nederlandsche Bank (DNB), Klaas Knot, krijgt naar verluidt een toppositie bij de internationale toezichthouder Financial Stability Board (FSB). Dat is een in 2009 opgericht samenwerkingsverband van de financiële autoriteiten van ruim twintig landen, met als doel om regels voor de financiële sector en het toezicht op de branche te coördineren.

De president van DNB wordt volgens persbureau Bloomberg niet meteen de hoogste baas bij de FSB. Eerst wordt de Amerikaan Randal Quarles, vicevoorzitter van de Federal Reserve, voorgedragen voor die plek. Knot zou volgens ingewijden drie jaar lang de tweede man worden om daarna het voorzitterschap op zich te nemen. Zo

wordt de positie als het ware over Europa en de Verenigde Staten verdeeld. De functie moet te combineren zijn met werken bij een nationale centrale bank. De huidige voorzitter van de FSB is Mark Carney, tevens de gouverneur van de Bank of England. Zijn laatste termijn zit er in december op, vandaar dat de FSB op zoek is naar een opvolger. Carney is op zijn beurt de opvolger van Mario Draghi, die tot 2011 de leiding had bij de FSB. Draghi is inmiddels al zo'n zeven jaar president van de Europese Centrale Bank (ECB). De termijn van Draghi bij de ECB loopt in 2019 af. Knot werd ook al eens genoemd als mogelijke kanshebber om het stokje van Draghi in Frankrijk over te nemen. Als hij bij de FSB aan de slag gaat, lijkt dat niet meer zo waarschijnlijk.

Tractorbouwer Deere kript winst op

MOLINE — De Amerikaanse fabrikant van landbouwmachines Deere heeft in het afgelopen kwartaal een hogere winst en omzet geboekt. Het bedrijf verkocht meer tractors, combines en maaidorsers.

Daarbij werd ook geprofi-teerd van de overname van het Duitse bedrijf Wirtgen Group. Wirtgen is met name gespecialiseerd in machines die gebruikt worden voor de aanleg van wegen, zoals asfaltremachines en walsen.

Deere behaalde over het gehele boekjaar een winst van bijna 2,4 miljard dollar, op een omzet van 37,4 miljard dollar. De onderneming gaf aan voor het nieuwe jaar op een winst te rekenen van circa 3,6 miljard dollar, met een stijging van de omzet van ongeveer 7 procent.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		21-Nov				21-Nov	
DOW JONES	24.465,64	0,00%		AEX	518,30	1,14%	
S&P 500 INDEX	2.641,89	0,00%		ARCELMITTAL	21,05	1,79%	
NASDAQ	6.985,68	1,11%		AEGON NV	5,02	-0,32%	
AMAZON.COM INC	1.525,78	2,03%		KONINKLIJKE AHOL	22,57	0,92%	
APPLE INC	177,26	0,16%		AKZO NOBEL	72,06	0,70%	
BAIDU INC-SP ADR	184,81	4,13%		ASML HOLDING NV	144,78	2,48%	
BERKSHIRE HATH-B	212,49	0,84%		DSM (KONIN)	77,24	0,08%	
BOEING COITHE	317,27	-0,14%		HAL TRUST	136,80	-0,15%	
CITIGROUP INC	63,28	1,20%		HENKENS NV	80,28	0,45%	
COCA-COLA CO	48,99	-0,78%		ING GROEP NV	10,79	1,51%	
COSTCO WHOLESALE	218,65	-0,30%		KPN (KONIN) NV	2,40	1,65%	
WALT DISNEY CO	113,44	1,40%		KONINKLIJKE PHIL	32,52	1,45%	
3D SYSTEMS CORP	12,08	-0,90%		RANDSTAD NV	41,60	0,90%	
EBAY INC	28,66	1,78%		ROYAL DUTCH-SHA	26,82	1,13%	
FACEBOOK INC-A	135,88	2,61%		TOMTOM	7,48	1,58%	
GENERAL ELECTRIC	7,85	2,55%		TOTAL SA	49,10	0,48%	
ALPHABET INC-A	1.045,46	1,46%		UNILEVER NV-CVA	48,83	0,07%	
HP INC	22,86	1,11%		W.P. STEWART HOLD	444,65	-1,67%	
HOME DEPOT INC	169,67	0,37%					
INTEL CORP	47,56	0,38%		SCOTIABANK FUNDS	25,11	-3,39%	
JOHNSON&JOHNSON	142,81	-2,49%		MONEY MARKET	13,2967	0,00%	
MICROSOFT CORP	101,71	0,00%		US DOLLAR BOND	2,5764	-0,02%	
PROCTER & GAMBLE	91,97	-0,14%		GLOBAL GROWTH	2,8052	-2,39%	
ROYAL DUTCH-ADR	61,14	1,97%		US GROWTH	15,5252	-1,51%	
STARBUCKS CORP	67,80	0,63%		CANADIAN GROWTH	2,4864	-1,70%	
TWITTER INC	31,23	0,55%		FUNDS	28-Nov		
WALMART INC	93,63	-0,56%		BGF CONT EUR FLEX	25,11	-3,39%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	16,88	-0,30%	
ALERIAN MLP - AMLP	9,52	1,37%		BGF FIX INC GBL OP	13,86	0,00%	
ISH GBL HY BD - GHYG	47,45	0,66%		BGF GBL ALLOCATION	53,52	-1,16%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	83,24	0,59%		BGF USD CORE BOND	16,11	0,19%	
ISH SELECT DIV - DIVY	95,50	0,00%		BGF USD HI YIELD BND	31,89	-0,34%	
ISH MSCI EMKT - EEM	40,31	2,09%		TEMPLETON GBL BND	25,19	0,36%	
ISH MSCI PAC - EPP	42,54	1,99%		TEMPLETON ASIAN SM	49,19	-1,09%	
ISH RUSSELL - INVY	156,91	0,86%		CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	157,50	0,79%		YERUNUS	113,0100	0,28%	
ISH EUROPE - IEV	41,30	1,42%		EURUSD	1,1401	0,23%	
INVESCO QQQ TRUS	160,80	1,03%		CANUSD	1,3291	0,15%	
INVESCO DB COMMO	15,78	0,96%		GBPUSD	1,2805	0,07%	
SPDR S&P INT DIV-DVX	36,41	1,55%		COMMODITIES	21-Nov		
SPDR S&P MID 400	334,13	1,45%		OIL WTI	54,28	1,59%	
SPDR S&P 600 SMA	66,96	1,36%		GOLD	1228,21	0,54%	
VANGUARD REIT - VNQ	80,33	0,32%		SILVER	14,52	1,43%	
WSDQMTX JAP HX-EXJ	51,68	1,78%		WHEAT	598,50	0,39%	

A Standard Of Excellence Since 1916

MBC
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

IKEA schrapt 120 banen in Nederland

STOCKHOLM — IKEA schrapt komende twee jaar 120 banen op het servicekantoor in Amsterdam. Daar komen tegelijk ook weer 50 nieuwe arbeidsplaatsen bij, heeft de Zweedse meubelgigant laten weten.

IKEA wil zo inspelen op de toenemende verkoop van bijvoorbeeld banken en andere meubelen via de webwinkel. In Nederland zijn daarom meer mensen nodig met kennis over e-commerce en juist minder mensen die gespecialiseerd zijn in bijvoorbeeld

het openen van nieuwe winkels. "Dat laatste gaan we de komende tijd even niet doen", aldus een woordvoester die tevens aangeeft dat er niet gesneden wordt in het winkelpersoneel. De reorganisatie maakt deel uit van een wereldwijde ingreep

Buckles PETCH THE PAPER, BUCKLES. I DON'T WANT TO, PAUL! TOO BAD! IT'S YOUR JOB! SOMETIMES YOU HAVE TO DO THINGS THAT YOU DON'T WANT TO. IT'S CALLED: BEING RESPONSIBLE. WHAT A NICE WAY TO SAY: BEING FORCED. 11/21/04	Beetle baily I'M TAKING A NAP. CANCEL ALL MY APPOINTMENTS, MISS BUXLEY YOU DON'T HAVE ANY APPOINTMENTS, SIR THEN MAKE SOME AND CANCEL THEM... HA! HA! LET'S CAUSE TROUBLE AND ACTUALLY DO THAT! HA! HA! GREG • MORT WALKER
Baby blues I ALWAYS START THAWING THE TURKEY THREE DAYS BEFORE THANKSGIVING... ...AND EVERY YEAR IT'S STILL FROZEN! MAYBE YOU SHOULD TRY THAWING IT FOR FOUR DAYS. AND BREAK WITH TRAPITION?? 11/21/04	Door 11/21/04

Frankrijk verslaat Uruguay

Kylian Mbappé verslaat gebleeserd het veld.

De Franse sterspeler Kylian Mbappé ging in de 36e minuut naar de kant met een schouderblessure. Het is nog onduidelijk wat hij precies mankeert.

In het Belgische Genk won Italië de oefeninterland tegen de Verenigde Staten met 1-0. Invaller Matteo Politano maakte diep in blessuretijd het doelpunt.

Marokko versloeg Tunesië in een oefeninterland met 1-0. Ajacied Noussair Mazraoui mocht in de 85e minuut nog even invallen bij de winnende ploeg. Clubgenoot Hakim Ziyech meldde zich af voor het duel in Tunesië. Hij keerde vervroegd terug naar huis wegens een knieblessure, Ziyech is volgens Ajax naar verwachting twee weken niet inzetbaar.

Het Argentijnse voetbalelftal versloeg binnen een week Mexico twee keer in een vriendschappelijke interland. Afgelopen vrijdag werd het 2-0 in Cordoba, dezelfde uitslag stond gisteravond op het scorebord in Mendoza.

Mauro Icardi en Paulo Dybala scoorden voor Argentinië en voor beide internationals was het hun eerste goal voor

de nationale ploeg. Ajacied Nicolás Tagliafico bleef op de bank bij Argentinië, PSV'er Erick Gutiérrez speelde alleen de eerste helft mee bij Mexico.

Argentinië heeft zich na het tegenvallende WK in Rusland herpakt onder interim-bondscoach Lionel Caloni. De tweede zege op Mexico was de vierde op rij.

Duitsland belandt in pot 2 bij loting

GUIMARAES — De remise in het afsluitende groepsduel tussen Portugal en Polen in Guimaraes (1-1) kwam voor Duitsland slecht uit. Daardoor viel de wereldkampioen van 2014 in het eindklassement van de Nations League in divisie A buiten de top tien.

Dat betekent dat Duitsland bij de loting op 2 december in Dublin voor de tien EK-kwalificatiegroepen in pot 2 terechtkomt. Een tegenstander uit pot 1, met de sterkste

tien landen van de Nations League, is dan onvermijdelijk. Bij een overwinning van Portugal was Duitsland in plaats van Polen nog net in pot 1 beland. Met Nederland

en Polen zitten ook Portugal, Engeland, Zwitserland, Spanje, Frankrijk, België, Italië en Kroatië als groeps-hoofd in de eerste schaal. De nummer één en twee van elke kwalificatiegroep, die uit vijf of zes landen zal bestaan, plaatsen zich voor het EK van 2020. Daarnaast zijn nog vier tickets te verdienen in de play-offs.

De Ligt en Kluivert bij laatste 5

ROME — Matthijs de Ligt (Ajax) en Justin Kluivert (AS Roma) hebben in de strijd om de Golden Boy Award alleen nog concurrentie van Patrick Cutrone (AC Milan), Trent Alexander-Arnold (Liverpool) en Vinicius Junior (Real Madrid). De lijst van kanshebbers werd teruggebracht tot vijf talenten.

Op 17 december wordt de winnaar van de prijs voor het talent van het jaar (jonger dan 21 jaar) bekendgemaakt. Geselecteerde voetbaljournalisten van toonaangevende media mogen hun stem uitbrengen. De prijs wordt uitgereikt door de Italiaanse sportkrant Tuttosport. Justin Bijlow (Feyenoord), Timothy Fosu-Mensah (Manchester United), Teun Koopmeiners (AZ) en Javairô Dilrosun (Hertha BSC) werden eerder al van de lijst geschrapt. Zij stonden afgelopen zomer nog wel op een lijst van 100 genomineerden. Rafael van der Vaart is de enige Nederlander die de Golden Boy Award ooit heeft gewonnen. Vorig jaar ging de prijs naar de Fransman Kylian Mbappé.

Seedorf verliest van Brazilië

MILTON KEYNES — Bondscoach Clarence Seedorf en zijn assistent Patrick Kluivert hebben met Kameroen een nipte nederlaag geleden in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Brazilië. In Milton Keynes, een stad op zo'n 80 kilometer van Londen, werd het 1-0.

Richarlison maakte vlak voor rust de enige goal van de avond. Uit een corner van Willian kopte hij de bal hard achter Ajax-keeper André Onana, die na de rust werd vervangen door Fabrice Ondoa (KV Oostende). Bij Brazilië viel Neymar al na acht minuten uit met waarschijnlijk een liesblessure. Hij werd vervangen door Everton-aanvaller Richarlison, die vorig jaar nog in verband werd gebracht met Ajax Seedorf en Kluivert verloren vrijdag al met 2-0 van Marokko. Hakim Ziyech nam beide goals voor zijn rekening.

‘Kubica rond met Williams over racezitje’

ABU DHABI — Robert Kubica lijkt acht jaar na zijn zware ongeval in een autorally zijn rentree te maken in de Formule 1. De Pool heeft volgens de gezaghebbende website Autosport het aanbod aanvaard om volgend jaar het tweede racestoeltje van Williams te bezetten. De Britse renstal moet het nieuws nog wereldkundig maken.

De 33-jarige Kubica fungeerde dit jaar als test- en reserverijder bij Williams. De Pool moest in 2011 abrupt afscheid nemen van de Formule 1 nadat hij ernstig arm- en hand-

Vonn stelt start skiseizoen uit door blessure

LAKE LOUISE — Lindsey Vonn begint haar laatste seizoen als skiester met een knieblessure. De Amerikaanse vedette mist daardoor komend weekeinde de afdaling en de super-G om de wereldbeker in Lake Louise. De 34-jarige Vonn meldde het slechte nieuws op Twitter.

“Ik ben onderuit gegaan in de training voor de super-G

en heb daarbij mijn knie pijn gedaan. Het goede nieuws: ik hoef niet geopereerd te worden. Het slechte nieuws: ik kan niet skiën in Lake Louise.”

Vonn heeft aangekondigd dat deze winter haar laatste seizoen wordt. Brandende ambitie is het recordaantal wereldbekerzeges van de Zweedse skilegende Ingemar Stenmark te verbeteren. Dat record staat op 86, Vonn heeft in haar carrière

82 overwinningen in een wereldbeker geboekt. “Lake Louise is altijd mijn favoriete wedstrijd in de wereldbeker geweest, dus ik baal enorm dat ik er niet bij kan zijn.”

Vonn is specialiste op de afdaling. Op de Spelen van begin dit jaar in Pyeongchang pakte ze brons op dit onderdeel, waarop ze olympisch kampioene werd in Vancouver 2010.

Mogelijk eerder VAR in Champions League

BRUSSEL — De Europese voetbalbond UEFA overweegt de videoscheidsrechter (VAR) nog dit seizoen in te voeren in de Champions League.

Een rapport van scheidsrechtersbaas Roberto Rosetti komt volgende week beschikbaar en kan ertoe leiden dat de voetbalbond de VAR eerder dan gepland al in de knock-out fase kan uitrollen. “Rosetti en zijn team nemen

belangrijke standpunten in”, aldus voorzitter Aleksander Ceferin van de UEFA.

De bond was eigenlijk van plan de video-arbitrage pas met ingang van volgend seizoen in te voeren in de

Champions League, maar de ontwikkelingen gaan snel. In de hoogste Spaanse, Italiaanse, Duitse én Nederlandse divisie is de VAR dit seizoen al actief. De Engelse Premier League voert de VAR volgend seizoen in. De wereldbond FIFA maakte bij het WK van Rusland afgelopen zomer al gebruik van de VAR.

O'Neill weg als bondscoach Ierland

DUBLIN — Martin O'Neill stapte op als bondscoach van de Ierse voetbalploeg. Ook assistent Roy Keane vertrekt. Beide trainers namen het besluit twee dagen nadat Ierland doelpuntloos gelijk speelde bij Denemarken in de Nations League.

De Ieren eindigden met 2 punten als laatste in groep 4 van divisie B en degradeerden daardoor naar divisie C. Denemarken werd eerste en promoveerde. Wales eindigde als tweede. Van de laatste elf gespeelde wedstrijden won Ierland er slechts één. Op de wereldranglijst van de FIFA is het land afgezakt naar de 33e plek.

O'Neill en Keane, die zich met Ierland niet voor het WK in Rusland wisten te plaatsen, verlengden in januari hun contracten nog tot eind 2020. O'Neill had de Ierse ploeg sinds 2013 onder zijn hoede. Bij het EK van 2016 bereikte Ierland de achtste finales.

“We danken Martin en Roy voor hun werk en de impact die ze hebben gehad”, zegt John Delaney, voorzitter van de Ierse voetbalbond.

Martin O'Neill

“Er zijn vele hoogtepunten geweest de laatste vijf jaar, vooral het EK van 2016. Dat

toernooi zal lang in de gedachten blijven bij de Ierse supporters.”

Laatste kans Verstappen op record Formule 1

ABU DHABI — Voor Max Verstappen staat er dit weekeinde nog wat op het spel in de afsluitende Grand Prix van Abu Dhabi. Hij kan nog een positie klimmen in de eindstand van het wereldkampioenschap én het is zijn laatste kans zijn naam nogmaals in de recordboeken van de Formule 1 te vestigen.

De Limburger is al de jongste winnaar aller tijden van een grand prix, maar hij kan ook nog de jongste coureur ooit op poleposition worden. Dan moet de Nederlander van Red Bull wel zaterdag de kwalificatierace winnen. Alleen dan passeert hij Sebastian Vettel, die met 21

jaar en 72 dagen nu nog in de boeken staat als jongste coureur op poleposition. Dat was in 2008 in de Grote Prijs van Italië.

Verstappen won in 2016 bij zijn debuut voor Red Bull de Grote Prijs van Spanje. Hij was toen met 18 jaar en 228 dagen de jongste winnaar ooit. Nadien heeft hij nog vier keer een grand prix gewonnen, waarvan de laatste eind oktober in Mexico. Verstappen miste daar in de kwalificatie nipt de pole, zijn teamgenoot Daniel Ricciardo was net even sneller. In de WK-stand staat Verstappen vijfde met 234 punten. Hij heeft slechts 3 punten minder dan de Fin Valtteri Bottas (Mercedes).

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

Fundacion
Aruba Limpi

☎ 583-8383

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART